

Wachtebeke

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring « Oud Wachtebeke »

10 Jaargang

1ste Kwartaal 1983

Foto : De kokers op de Oudeburgse Sluis.

Elk auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijk uitgever :

Paul Nesters, Stationsstraat 165, 9070 Wachtebeke.

Dierbare leden,

Zoals ongetwijfeld reeds velen vóór mij, wens ik U, mede namens het bestuur, een voorspoedig, gelukkig en vreugdevol Nieuw Jaar 1983. Moge in '83 vele van Uw wensdromen vervuld worden, U alle leed bespaard blijven en U een hoopvol perspectief bieden op de toekomst.

Gestart met een nieuw Gemeentebestuur dat veel belooft en vervolgd met een nieuwe "FILM VAN WACHTEBEKE" die veel zal geven en waarvan U op 't laatste blad alle gegevens vindt, kan dit nieuwe jaar uitgroeien tot 'n gedenkwaardige tijd.

Zelf kunnen wij daar nog het meest toe bijdragen door 'n positieve ingesteldheid. In de heemkunde hebben wij geleerd dat de vrolijke feiten uit het verleden graag verteld en vaak aangedikt worden ; terwijl de triestige dingen door de mantel des tijds hun scherpte verliezen. Indien wij dit systeem met ons allen eens toepasten op het heden en de toekomst, dan moet '83 wel 'n goed jaar worden.

- * In plaats van te jeremiëren over de miserabele TV-reportage van de Saffarkensmarkt, verheug U over de prachtige beelden die onze eigen filmploeg voor ons heeft geschoten.
- * Verheug U om de vele nieuwe wegen, neem het razende verkeer op de koop toe en melancholiseer niet over de weggetjes van vroeger waarover mensen en mobielen kalmpjesaan 'voortdokterden'.
- * Troost U met de belabberde toestand van onze economie, in het geloof dat dit een aanzet vormt tot een nieuw élan.
- * Amuseer U met computerdingetjes allerhande en pieker niet dat eensdaags een robot misschien met Uw werk of Uw wederhelft gaat lopen.
- * Wees tevreden als de olieprodukten enkele centiemen afslaan, hoewel zij nog onbetaalbaar duur blijven.
- * Verheug U om de prijsvermindering van de electriciteit, in plaats van te kankeren over de kernenergie.

Ik smEEK U dus, verheug U...

Ik zit intussen heelder dagen te "schriem'n" omdat de goeie nieuwe tijd voorbij is.

In zak en as

De Voorzitter,

Cesar David d.

De Gebroeders Naudts

Vervolg van de redevoering van LT. Poelman :

" En als wij dan 's avonds dood-op in het kamp terugkwamen, dan konden wij nog uren aanschuiven voor de eenigste voedselbedeling van den dag ; één snee brood en één liter watersoep ! Daarna konden wij ons te rusten leggen op den kalen vloer der barakken : geen bed, geen stro, geen dekens, geen vuur, niets !!

Het duurde dan ook niet lang of wij waren totaal uitgeput en leden wij allemaal aan scheurbuik...

Leon had daarenboven een etterende wonde aan den rechterpols. Vruchteloos hebben wij hem aangezet zich te laten verzorgen. Hij heeft het niet willen doen uit schrik dat hij van Adolf zou gescheiden worden...

Als wij naar Neuengamme zijn terug gekeerd waren zij nog juist levende geraamten ! Bij onze aankomst aldaar, op 15 december 1944, is Leon er overleden terwijl men hem naar de ziekenzaal overbracht...

Het was een zeer harde slag voor het uitgemergelde Dolfken ! Pas ééne maand later, op 20 januari 1945, is ook hij te Neuengamme overleden. Allebei zijn zij aan gebrek en uitputting in het kamp van Neuengamme gestorven... NEUENGAMME met zijn muziekkapel, zijn gas-kamer en zijn Crematorium ! En daarbij komt het dat ik hier thans alleen sta op deze roerende plechtigheid...

Ik buig diep voor de mateloze droefheid der familie Naudts,...maar ik doe het met vaderlandsche fierheid en met dankbaarheid ! Diep beproefde familie Naudts, het zal voor U wellicht een troost zijn te mogen vernemen dat Leon en Adolf de Eeuwigheid zijn ingegaan terwijl zij met mij de gebeden der stervenden hebben gepreveld en terwijl hun laatste gedachte voor U was... alsook de wetenschap dat een paar vriendenhanden hun ogen hebben toegedaan...nadat ik hen in uwe plaats, uw zegen had gegeven !

Maar als een VLOEK zal het in onze geschiedenis blijven voortgalmen :
...DUISCHLAND...

Spijts alles, ook spijts het gruwelijk verraad van een bende ellendige judassen uit eigen volk, heeft ons landeken zijn vrije plaats heroverd onder de zon, dankzij het offer van zovele helden, dankzij ook het grote levensoffer der Gebroeders Naudts,...de helden van

Wachtebeke.

Met den eenvoud die hun eigen was, hebben zij een grootsch ideaal gediend : het ideaal van de heropstanding van België, van dat kleine driehoeksken gronds dat ons landeken is en ...VAN NIEMAND ANDERS ! ...

Aan ons allen den heiligen plicht hun nagedachtenis in eere te behouden en ze heel levendig te doen voortleven in onze harten en in de harten van onze kinderen,... en vergeten wij vooral niet dat onze vrijheid, die ons zo dierbaar is, bevrucht werd met hun bloed en met hun lijden, en afgekocht werd met het offer van hun leven !

Foto : Eregenodigden gedenkteken 1946

Opdat hun levensoffer niet vruchteloos zou wezen, opdat wij hun lijden indachtig zouden blijven...staat hier thans dat vreedzaam kapelleken met Ons Lieve Vrouwken van het Maquis...

Beste gebroeders Naudts, Beste Leon en Beste Dolfke, ik sluit aan bij het volk van Wachtebeke om U een diepgevoelde hulde te brengen en U de verzekering te geven dat wij hun heldendood steeds indachtig zullen blijven. U beiden zullen wij als voorbeeld stellen aan onze kinderen.

Uw levensideaal dat ook het onze is, zullen wij blijven voortdienen met de geestdrift die U eigen was !

Uwe leuze blijft de onze : "Alle Belgen één,...België bovenal !"

Met U roepen wij in koor : "L E V E B E L G I E ! "

Na de oorlog had de gemeente zelf niet de nodige financiële middelen om een gevraagd gedenkteken, voor de gebroeders Naudts te bekostigen, zo werd een comité opgericht om de nodige gelden in te zamelen voor het oprichten van dit gedenkteken. De firma Madou stelde een stukje grond ter beschikking voor de oprichting ervan, terwijl de aannemersfirma van Van den Hende Henri bereid was het metselwerk op zich te nemen. De metser die het gemetst heeft was de vader van Maurice Migom. Terzelfdertijd nam het gemeentebestuur de beslissing de weg vanaf het eerste bos voorbij Steefke Sette tot aan de grensscheiding met Zelzate de Gebroeders Naudtslaan te noemen. Op boswachterskermis (zo werd die wijkkermis daar genoemd) zou alles geopend en ingezegend worden. Doch, de nacht voor de inzegening werd door vandalen het kapelletje beschadigd, zodat men 's morgens nog in alle haast een ander Lievevrouwebeeld moest plaatsens, het werd door iemand geschonken die zelf ook zo een beeldje had, ook het glas moest vervangen worden.

7 juli 1946 zal nog lang bij menig Wachtebekenaar in zijn geheugen gegrift blijven. Er was een toeloop van ongeveer 1500 man, de Burgemeester Van Pottelberghe sneed de Belgische driekleur door, en herdoopte de weg in de "Gebroeders Naudtslaan, zo trok men verder

Foto : Toeschouwers

naar het kapelletje waar menig hulde werd gebracht aan deze 2 helden en martelaren. Daar werd buiten in een verzegelde hiltet door

luitenant Poelman het hiervoor vermelde leven van Leon en Adolf in gevangenschap voorgelezen.

Vele jaren is het een traditie geweest dat de scholën in de herfst een hulde brachten aan het gedenkteken, voor ons, toen nog kinderen, niet begrijpend voor wat dat nodig was.

Wij beschouwden dit enkel als een daggeen klas, een wandeling naar de bossen en als het kon wat beukenootjes rapen, terwijl de meester het niet zag.

Laten we hopen dat we in het vervolg alleen nog vreugdevolle gedenktekens mogen oprichten en alle oorlog en zijn bijhorende ellende voorgoed uit ons leven mogen bannen.

Paul Hesters.

BERICHT VOOR GENEALOGEN

Begin 1983 verschijnt de "Staten van Goed van Watervliet" opgemaakt door de Heer W. Steeghers.

Uitgegeven in een enkel deel, kostprijs * 350 * fr. verhoogd met 50 fr. voor België en 120 fr. voor het buitenland.

Belangstellenden kunnen dit bedrag overmaken op rekening van D. Kelderman - Koggestraat 15 9000 GENT, rekeningnr. 390-0162547-30 (BBL) met vermelding "Watervliet".

Verschijnt ook begin 1983 "Staten van Goed van Waterland-Oudeman" opgemaakt door de Heer W. Steeghers.

Uitgegeven in een enkel deel (1537-1796).

De prijs bedraagt 400 fr. verhoogd met 50 fr. portkosten.

Diegenen die het werk wensen, kunnen het bekomen door overschrijving op rekening 390-0162547-30 (BBL) Kelderman D.- Koggestraat 15,

9000-GENT, met vermelding van het gewenste boek.

Wachtebeke Varia

*** DERDE KWARTAAL 1982, DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING :

- UWELIJKEN** :
- Vandecasteele Dimitri, Zelzatestr.8, Assenede en Creve Sabine, Rechtstro 56
 - De Rouck Johan, Dorp 22 en Seghers Maureen, Kalve 15.
 - Bruggeman Frank, Winkelwarande 85, Gent en De Wilde Chantal, Spechtstraat 19.
 - Van Garsse Bernard, Plezantstr. 16, St. Niklaas en Migom Dorothea, Stationsstr. 50.
 - Lenssens Patrick, Melkerijstr. 23 en Van Cronenburg Anne, Schooteveldstr.8.
 - Van Hove Johan, Bosdam 9, Lochristi en Coppens Carine, Smishoek 1.
 - De Visscher Jean-Marie, Molenhoek 30 en De Smedt Yolande, Zwaluwlaan 28.
 - Moors Luc, Merelstr.70 en Bax Maria-Christine, Merelstr.70.
 - Maes Henri, Mezenstr.5 en Verstraeten Diane, Mezenstr.5.

- EBOORTEN** :
- D'hooge Micheline, Spoorwegstr. 24
 - Willekens Céline, Hoogstr. 27
 - Elegeert Isabelle, St. Franciesdijk 15
 - Vercauter Melissa, Rechtstro 30
 - Noë Pieter, Axelsvaardeken 29
 - Martens Dirk, Molenstr. 32
 - Van Damme Dominique, Spechtstr. 12
 - Blancquaert Robin, Weidestr. 3
 - Van Eupen Ans, Cornilstr. 11
 - De la Ruelle Sören, Merelstr. 80
 - Debruyne Liesbeth, Dennenlaan 13
 - De Bruyne Veronique, Bovenhoek 26
 - De Koeyer Erika, Zwaluwlaan 32
 - Destaercke Koen, Verbeuldestr. 14

- VERLIJDENS** :
- Van de Voorde Bertha, Walderdonk 95 (82j.)
 - Van Assel René, Dorp 88 (68j.)
 - Callebaut Roger, Overslagdijk 10 (57j.)
 - Seyssens Germana, Dennenlaan 14 (66j.)
 - Dhooge Bertha, Ramonshoek 44 (68j.)
 - Verplancke Willy, Smishoek 14 (59j.)
 - Alloncius Arthur, Stationsstr. 223 (75j.)
 - Van de Voorde Luciaan, Melkerijstr. 53 (47j.)
 - Mussche Laila, Tulpenlaan 14 (12j.)
 - De Baerdemaeker Alfons, Bovenhoek 18 (75j.)
 - Seels Aloisus, St. Franciesdijk 13 (92j.)
 - Plasschaert Celina, Godshuisstr. 13 (92j.)
 - De Mey Victor, Molenstr. 15 (79j.)
 - Vernaeve Emma, Godshuisstr. 13 (91j.)
 - Ysebaert Juliana, Godshuisstr. 13 (85j.)
 - Colpaert Gerard, Groenstr. 49 (62j.)
 - Bracke Esther, Dorp 25 (83j.)
 - Staelens Maurice, Godshuisstr. 13 (70j.)

*** In het derde kwartaal van '82 kwamen 27 mensen onze rangen op de gemeente vervoegen, 49 trokken van hier weg terwijl er binnen de gemeente 18 personen verhuisden.

Het aantal inwoners van Wachtebeke op 31-12-1982 :: 66890.

60 JAAR

Albert De Waele en Martha Van Loo is ons laatste echtbaar van 1982 dat hun 60-jarig huwelijk vierde. Dit gebeurde op de Walderdonk nr. 8 op 18-10-'82.

Albert is geboren te Zaffelare uit een Wachtebeekse moeder. Hij was de jongste telg van 10 zonen op een rij. Hierdoor werd prins Albert, onze latere koning Albert 1, zijn peter.

We laten Albert zelf aan het woord : " Mijn peetje-lap was schepen Melie van Zaffelare. In die tijd kreeg ik 2 frank voor mijn nieuwjaar en vanaf mijn 6de jaar betaalde mijn peter de pensioenlasten tot wanneer ik ging werken. Wanneer men in zo'n groot gezin voor elke mond het nodige voedsel op tafel wou krijgen was het aangeraden zo vlug mogelijk de handen uit de mouwen te steken om een beetje geld in de lade te brengen.

Vanaf mijn 13de jaar ben ik gaan werken in de brouwerij "UNION" te St.Amandsberg. Ik stond in de afdeling "flessenspoelen". Om 6 uur in de morgen vertrokken we met de stoomtram te Zaffelare en pas rond 8 uur 's avonds kwamen we thuis. Na 1 jaar kreeg ik de kans mijn broer, een stoelmaker, te helpen. Hij had toen een bestelling van 100 kerkstoelen voor de kerk van Hamme. Mijn taak bestond erin het vlieg-

wiel draaiende te houden zodat op de houtdraaibank zonder verpozen kon gewerkt worden. Wanneer de oorlog uitbrak was er geen werk meer. Noodgedwongen moesten we voor de bezetter gaan werken op Terdonk en in Rieme. Daar konden we stenen aanvoeren die werden gebruikt om onderstanden te metsen. Trouwens, die onderstanden staan er nu nog. Zelf ben ik nooit soldaat geweest omdat ik 3 broers onder de wapens had. Toch werden we na het labeur met de stenen door de bezetter op beestenwagons gestampt en naar het front gevoerd om daar te werken. Na de oorlog was men aan herstellingen toe. Eerst moesten wij de tramrails terugplaatsen die tijdens de oorlog uitgebroken waren. Daarna was ons werkterrein Verdun in Frankrijk. Ginds moesten we het slagveld effenen. Wij sliepen op het beton of in bomkraters. Uren in de ronde niets anders dan omgewoelde velden, verwoeste gebouwen en achtergelaten oorlogsmateriaal.

Het is daar dat ik in contact kwam met twee van mijn toekomstige schoonbroers. Tijdens een vakantie thuis maakte ik kennis met één der zusters mijner werkkameraden. Martha Van Loo woonde in een herberg te Zaffelare. Zij werd ook als jongste van 10 kinderen geboren op 13-10-1903 te Zaffelare. Naast het uitbaten van het café verdiende het huisgezin ook hun brood met het snijden van konijnenvellen. Dit gebeurde in een grote ruimte waar wijzelf in de ronde zaten en zo het haar van de vellen sneden. Geloof me, het was daar een stofferige bedoening !"

Algauw besloten beide jonge mensen in het huwelijk te treden op 18-10-1922. Dit was de aanloop naar een gezin waar lief en leed samen gedeeld werd. Er werden 7 kinderen geboren waarvan er 3 mochten opgroeien. Albert werkte eerst nog een tijdje in Gent en pas in 1932 verhuisde het gezin naar de Meersstraat in Wachtebeke.

De laatste 37 jaar voor zijn pensioengerechtigde leeftijd werkte Albert in de Khulman te Zelzate.

Onderwijl moest Martha de beslommeringen van het huisgezin op zich nemen. Men mag gerust zeggen dat hun arbeid beloond werd want zij mogen prat gaan op 3 kinderen, 5 kleinkinderen en 3 achterkleinkinderen.

Wij wensen hun van harte nog vele jaren !!

Paul Hesters.

Jubilea 1983

X 9

Van de Voorde
Philemon
Pielaet Margarita
* 12-7-1933 *

Stationsstr. 58

Mattheus
Alfons
Van den Avyle Suzanna
* 4-10-1933 *

Cornilstr. 20

Hellinckx
Clemens
Slock Augusta
* 16-8-1933 *

Melkerijstr. 58

Van Bastelaere
Amaat
Roets Bertha
* 19-7-1933 *

Walderdonk 36

De Vliegheer
Eduard
Van Regenmortel Anna
* 16-9-1933 *

Brandstraat 1

Van Laere Roger
Van Puyenbroeck Elza
* 16-5-1933 *

Stationsstr. 55

Van Petegen
Alfons
Van Waesberghe Yvonna
* 30-8-1933 *

Persynplein 6

De Houx Achille
Wauters Suzanna
* 14-9-1933 *

Molenhoek 50

Verhegge Cyriel
Delsaert Celina
* 23-2-1933 *

Langelede 153

Lyppens Remi
Bauwens Coralie
**19-4-1933

Molenhoek 49

TERUGBLIK TENTOONSTELLING 6 - 7 NOVEMBER 1982

" Ongeveer een kleine duizend bezoekers en tweeëndertig nieuwe leden" : dit is de eindbalans van het bijzonder geslaagde initiatief van onze Heemkundige Kring.

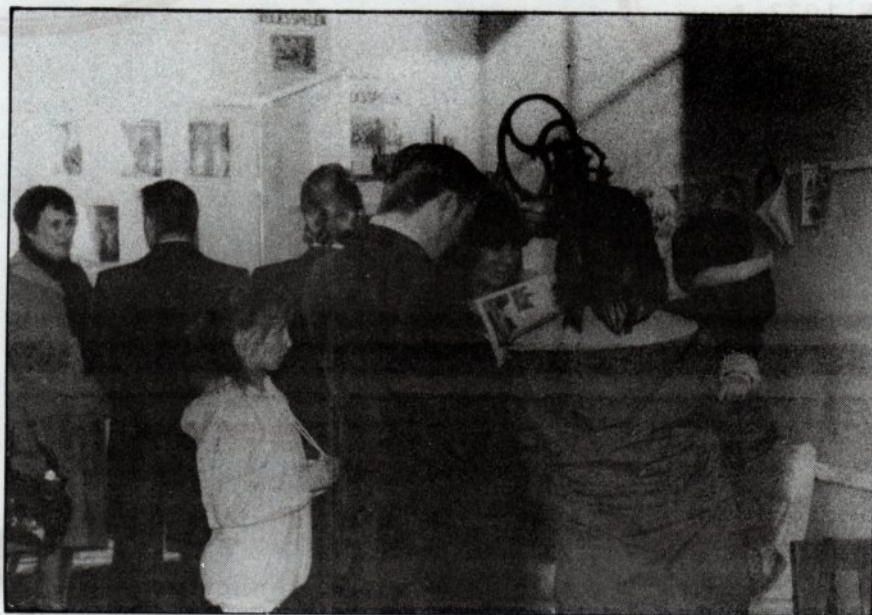
Beste bezoekers, uw talrijke opkomst en uw vele lofbetuigingen aan ons adres hebben ons zeker niet ongevoelig gelaten. Het gaf ons een gevoel van intense vreugde, de moed om verder te doen en reeds aan de volgende jaren te denken. De talrijke tips en de goede ideeën die wij van U meekregen, zijn genoteerd en zullen ons beslist van pas komen.

Rita, Paul, Patrick en het ganse bestuur danken alle bezoekers en in het bijzonder de nieuwe leden die door hun toetreden bij onze vereniging ons ledental op ongeveer 450 brachten. Met zo'n aantal leden kunnen wij ons met fierheid één van de grootste Heemkundige Verenigingen noemen van het Vlaamse land.

Eveneens een woord van dank richten wij aan Erik Boone uit Ertvelde voor het gebruik van zijn prachtige verzameling oude postkaarten over Wachtebeke. Zijn verzameling heeft ongetwijfeld vele belangstellenden aangetrokken en zelfs geïnteresseerden van ver buiten onze gemeente.

Wij hopen het in de toekomst nog beter te doen en verwachten U allen terug, ook zij die nu niet van de partij konden zijn.

Patrick Waytens.

Verdwenen Schouw

X 11

Als typische plattelandsgemeente heeft ons bestuur vroeger nooit gestreefd naar industrie om zijn inwoners te helpen voorzien in hun dagelijkse behoeften. De bedrijven die er toch kwamen waren meestal privé-bedrijven.

Eén der grootste bedrijfscomplexen was dit van MADOU, in de volksmond "zwartselkot" genaamd. Daarnaast bezat onze gemeente ook een fabriek waar vloertegels gemaakt werden, een mouterij op Overlede en als laatste een coöperatieve melkerij.

Al deze bedrijfjes hadden eenzelfde kenmerk, zij waren allen in het bezit van één of meerdere grote stenen schouwen.

Tot vorig jaar waren er nog drie zulke schouwen intact gebleven ; twee op het terrein van het zwartselkot en één aan de gebouwen van de melkerij. Dit laatste stenen bouwwerk werd in het najaar '82 opgeruimd wegens het instortingsgevaar. Reeds verscheidene malen moest men beroep doen op de brandweer om losgekomen metalen banden van de schouw te verwijderen.

Meteen behoort ook dit stukje oud-Wachtebeke tot het verleden ...

Foto : Het kleine meisje is Marie Voncke, daarnaast Clementine de Letter, in rechts deurgat Theofiel Scheire. Man met fiets is Karel Van Pottelberghe, man tussen de twee deurgaten met armen gekruist is Alfons Marquenie, man met melkkan aan de hand is Hypoliet Brugge-

man, vrouw met 3 honden aan kar is iemand van Winkel.
Rechts bovenkant U de de schouw (aann 6 ann 903) 1903)

MUZIKALE ONTSPANNINGSVOND 1983

De tijd dat iedereen in de dorpsgemeenschap elkaar kende behoort reeds lang tot het verleden. Het is geen uitzondering dat burens die slechts enkele huizen van elkaar wonen niet eens hun respektievelijke namen kennen, dan nog niet gesproken van de verschillende straten en wijken op onze gemeente. Het jachtige leven, de werkomstandigheden en het comfort hebben dit proces in de hand gewerkt. Men voelt zich geïsoleerd binnen het eigen dorpsleven want het menselijk contact spitst zich enkel toe op het hoognoodzakelijkste. Niemand heeft nog tijd voor een lach of een traan.

De verenigingen op de gemeente richten zich voornamelijk op leeftijd, op een bepaalde sporttak of op het geslacht.

Om daar iets aan te verhelpen was er vorig jaar, dit voor de vijfde maal, dé SAFARKESMARKT. Daar had iedereen oog voor iedereen, jong en oud, hij of zij, elkeen vond zijn gading. Met de lovende reacties en het enorme succes vinden enkele Wachtebeekse verenigingen het nodig dat men ook tijdens de wintermaanden een reeks activiteiten moet plannen om also onze inwoners, zonder onderscheid van rang en stand even hun moderne eenzaamheid te helpen vergeten. Als Heemkundige Kring vinden wij het onze plicht aan zulk initiatief mede te werken.

Naast onze eigen FILM (cfr. blz. X 16) werd een andere atraktie door de Bond van Grote en Jonge Gezinnen voorgesteld nl. het inrichten van een MUZIKALE ONTSPANNINGSVOND met als doel het muzikale werk van KAMIEL SAMAN te doen herleven.

Als erfgenaam van het nalatenschap van Kamiel Saman willen we in een drietal bijdragen naar deze avond toegroeien. Deze avond is voorzien in het najaar '83.

Reeds een 10-tal jaren geleden hebben we in een jaarboek het leven van Kamiel Saman geschetst. Nu willen we bepaalde gebeurtenissen uit zijn rijkgefulde loopbaan wat nader toelichten.

* In het winkelhuis waar nu de schoenmakerij ALPA gevestigd is kondigde zich den 22ste oktober 1885 de geboorte van een kind aan. Rond 6 uur 's avonds presenteerde het kind zijn eerste aria. De volgende dag om 4 uur in de namiddag ging Franciscus Saman, geboortig van Kenzeke en schoenmaker van beroep, naar het gemeentehuis. Waar hij

als 51-jarige jonge vader het kind van het mannelijk geslacht liet inschrijven onder de naam van CAMILLE JOZEPH SAMAN. De moeder van Camille was Horliana Waegenauer, 39 jaar oud, winkelierster en afkomstig van Zelzate.

Foto : Het eerste hoog huis van links is het geboortehuis van Kamiel Saman.

In het bijzijn van de getuigen Petrus en Theofiel Pieters, beide schoenmakers, werd Camille in de registers van de burgerlijke stand ingeschreven.

De kerkelijke inschrijving greep plaats onder het toezien oog van peter en meter den 23ste oktober 1885.

Meteen was een onbekende toekomst voor dit kind begonnen. Later zou hij plaatsnemen in de rij der groten die het levenslicht op onze bodem mochten aanschouwen.*

Paul Hesters.

Frans Vertelt

HERINNERINGEN VAN DE OUDEBURGSE SLUIS ANNO 1905-1914

"Ik ben geboren op 12 februari 1896 dus was ik in 1905 9 jaar. Alles van toen kan ik mij nog goed herinneren, vooral als het kermis was op den Sluis, dan waren wij in onze nopjes. De 2de zondag van juli was dat. Er was dan een grote toeloop van volk van de omliggende streek, zoals van Wachtebeke, Zelzate, Sas-van-Gent, Westdorpe, Zuiddorpe en Overslag. Daardoor was dat ook goed bekend bij de foorkramers, de paardjesmolen, de schommels en de zwiermolen. Ze plaatsten zich op het hof van Jan Weytink en voor de jongheid was er ook geen gebrek. Zo gebeurde het wel eens dat er 3 grote danstent stonden op het hof van Marcel Vos. Af en toe stond er ook een grote tent op de we rechtover Charel Van de Walle, een ronde dans-tent rechtover het Belgisch kantoor, waar nu Raymond Van Himme woont,

eene bij August Poppe waar nu Edmond Willems woont en eene bij Victor Van Assel juist over de grens, vroeger was dat bij Augustinus Bogaard, bijgenaamd Stien Chassé. Er werd ook lekker gesmuld, er was paling te bekomen bij Edmond Verdurmen, alsook bij Jan Van Hoecke en lekkere mossels waren te verkrijgen bij Serafien Van Gendbrugge. Die mosselen waren klaargemaakt door Edmond Willems van den Overslag, bijgenaamd den Dopper. Aan cafés of herbergen was er dan ook geen gebrek. Men kon een fris pintje bekomen bij o.a. Alfons Hesters, Charel Van de Walle, Leo Van den Broecke, Bonifaci-

Foto : Frans Verlackt

us Van Grafschepe, Ivo Poppe, Thefiel Verlackt, Edmond Van de Calseyde, Jan Weytink, Bernard Bruggeman, Marcel De Vos, Serafien Gendbrugge, Dominien De Mul, Jozef Van Zevercode, August Poppe,

Schutterhof Verdurme, Alwies Poppe, Jan Van Hoecke, Hector Coone, Domien Verhoene en dan nog in de Groene Wandeling bij Rosa Schaut en dichtbij de grens bij Victor Van Assel. Dus Sluize kermis was een druk bezochte gelegenheid voor de omliggende streek.

In de danstenten stonden prachtige orgels. De Sluize kreeg toen ook bezoek van de muziekverenigen van Wachtebeke. De schutters waren ook van de partij zowel op de staande als op de liggende wip, zelfs op de doel. Toen was het 10 centiem voor een drankje, 10 centiem entree in de danstent en 5 centiemen voor een dans. Dat ging op de volgende manier : het orgel speelde een wals of een polka, dit was kort en dan gingen de dansers gearmd rond de dansvloer, het personeel van de tent haalde van iedere danser de 5centiemen op en daarop nog een deuntje dansen, en zo ging het verder...

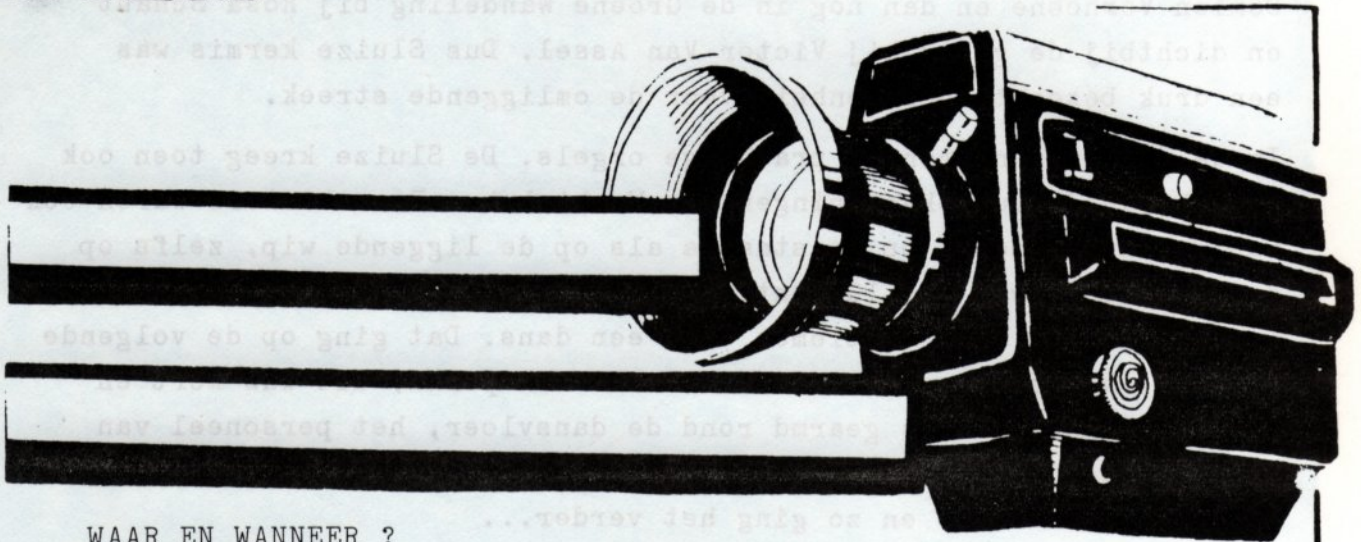
Het gebeurde wel eens dat er moeilijkheden waren gedurende de danspartijen, een opzettelijk stootje geven kon ook al herrie schoppen of te veel om iemands lief gaan kon jaloezie opwekken, enfin dat gebeurt nu ook wel.

Ja, dit was de tijd van toen die nooit meer zal terugkomen, jammer genoeg !

Frans Verlackt.

REDAKTIERAAD : DE MAESSCHALCK RITA, RECHTSTRO 10
 HESTERS PAUL, STATIONSSTRAAT 165
 WAEYTENS PATRICK, TULPENLAAN 17
 VANBLAERE LOUIS, SCHOOTEVELDSTRAAT 5
 VANGANSBEKE ANNE, SCHOOTEVELDSTRAAT 55

FILM

WAAR EN WANNEER ?

- * VRIJDAG 4 MAART IN DE KRING
- * ZATERDAG 19 MAART IN DE BRUINE POORT
- * VRIJDAG 25 MAART IN 'T KASSEIKEN
- * ZATERDAG 26 MAART IN SNOOPY

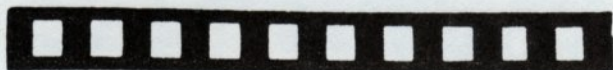
AANVANGSUUR : 19u. 45

TOEGANGSPRIJS : 50,-

ONDERWERPEN

Schiëting Oude Burgsesluis
Koers Oude Burgsesluis
Tentoonstelling Frans Wuytack in Davidse Meulen
Tentoonstelling Wachtebeekse Kunst in Onze Kring
Diamanten bruiloft Van Kerckhove
Diamanten bruiloft De Mets
Diamanten bruiloft Van der Poorten-Areis
Brand in Onze Kring
Overstroming Moervaart
Bolling Hoogstraat
Postzegeltentoonstelling
Biblioteek
Karnaval
Safarkensmarkt
Driemaandelijks blad Heemkundige Kring,...

+ vertoning van een vroegere film !!

Wachtebeke

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring « Oud Wachtebeke »

10 Jaargang

2DE Kwartaal 1983

Foto : Eén der vele illustraties uit ons jaarboek.
De Veldmolen, anno 1935.

Elk auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijk uitgever :

Paul Nestor, Stationsstraat 165, 1967, 09070 Wachtebeke.

EDITORIAAL

Binnenkort kunt U terug het bezoek verwachten van onze bestuursleden die het lidgeld (200,-) komen ophalen én U het nieuwe jaarboek zullen overhandigen.

Ditmaal bevat ons jaarboek twee interessante bijdragen nl. een studie van Paul Hesters over de veldmolen, gelegen en gestaan op 't Axelsvaardeken. In deze verhandeling zijn tevens 3 stambomen opgenomen, die van de families Hesters, Marquenie en De Gronckel.

Het tweede deel van het jaarboek is gewijd aan de sagen en vertellingen bijeengebracht door Guy Hoebeke.

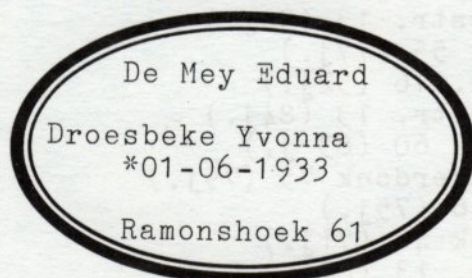
Om de ronddeling zo vlot mogelijk te laten verlopen vragen we U, indien er adreswijzigingen zijn die te melden aan één van onze bestuursleden.

Het bestuur.

varia

*** In het eerste kwartaal van '83 kwamen 94 mensen onze rangen op de gemeente vervoegen, 55 trokken van hier weg terwijl er binnen de gemeente 40 personen verhuisden.

*** Het aantal inwoners van Wachtebeke op 31-03-1983 : 6926

In ons vorig tijdschrift werd dit echtpaar dat eveneens dit jaar hun gouden huwelijksjulileum viert door vergetelheid vanwege de gemeentelijke administratie niet opgenomen. We hopen dat hiermee de fout is rechtgezet ..

Babeekse Varia

*** EERSTE KWARTAAL 1983, DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING:

- HUWELIJKEN :**
- Audenaerd Luc, Rechtstro 11 en David Chantal, Ramonshoek 88
 - Heirwegh Patrick, Lokeren en Van Hemelryck Denise, Molenstraat nr.4
 - Van Hijfte Erwin, Gent en Dekeyser Patricia, Stationsstr.201
 - Schelfhout Rudy, Brandstr.19 en Van Cleemput Magdalena, Brandstr. 19
 - De Roover Erwin, Kalve 1 en Van Kwikkelberghe Martine, Oudeburgse Sluis 46
 - De Baets Antoine, Axelsvaardeken 60 en De Letter Simona, Axelsvaardeken 60.
 - De Caluwe Willy, Gladiolenlaan 24 en De Mynck Margareta, Gladiolenlaan 24.
 - De Vos Franciscus, Lindelaan 37 (Westdorpe) en Van Heyghen Martine, Palingstr. 6.

- GEBORTEN :**
- Buysse Wim, St.Elooiopolder 7
 - Colpaert Veerle, Warande 22
 - Vereecke Bianca en Tamara, Merelstr.28
 - Geers Joeri, Papdijk 3
 - Bonte Anja, Oudeburgse Sluis 6
 - Leten Tim, Melkerijstr. 87
 - Van Laere Nele, Vinkenstr. 20
 - Michiels Erik, Langelede 56
 - Van Bambost Randy, Gladiolenlaan 2
 - Parthoens Wendy, Spoorwegstr.17
 - Van Den Bossche Wouter, Bovenhoek 19
 - Vertoont Angelique, Spechtstr. 15
 - Strobbe Stijn, Godshuisstr. 1
 - Martens Thijs, Walderdonk 3
 - Van Puyvelde Stefan, Kerkstr. 11
 - De Rouck Melanie, St.Franciesdijk 17
 - Blondeel Sabien, Tulpenlaan 21
 - De Vos Lode, Zwaluwlaan 47
 - De Visscher Edu, Molenhoek 24

- VERLIJDENS :**
- De Loose Cyriel ,Molenhoek 66 (69j.)
 - Moens Oscar, Godshuisstr. 13 (72j.)
 - Staelens Raymond, Kalve 2 (69j.)
 - Thys Clemens, Langelede 125 (90j.)
 - Van De Calseyde Hector, Dorp 65 (78j.)
 - Poppe Aimé, Langelede 97 (69j.)
 - Fermont Bertha, Godshuisstr. 13 (88j.)
 - Boone Florent, Bovenhoek 55 (77j.)
 - Raemdonck Irena, Kerkstr. 16 (52j.)
 - De Corte Alice, Godshuisstr. 13 (84j.)
 - David Leopold, Ramonshoek 60 (83 j.)
 - Van Kerckhove Maria, Walderdonk 75 (79j.)
 - Verswalm Arthur, Kalve 16 (75j.)
 - Dhooge Gerard, Ramonshoek 40 (71j.)
 - Jansen Anna, Godshuisstr. 13 (80j.)
 - D'Helt Mariette, Meersstr. 46 (70j.)
 - Tranger Herman, Melkerijstr. 42 (85j.)
 - Roeland Rosa, Molenstr. 1 (75j.)
 - Vervaet Filip, Langelede 60 (1j. en 5 maand)
 - Claus Maria, Merelstr. 44 (94j.)
 - Bruggeman Leontina, Dorp 88 (68j.)
 - Cellie Hubert, Langelede 1004 (50 j.)

Wie kent ze niet ? De rijkswachters of pakkemannen voor velen onder ons. Zij zijn een vertrouwd beeld geworden op onze gemeente. Ter gelegenheid van hun verhuis op de gemeente naar hun nieuwe lokalen op het Jules Persyn plein willen wij hier enkele zinnen over deze ordehandhavers neerpennen.

Er zijn weinig inwoners van onze gemeente die op één of andere manier nog geen kennis hebben gemaakt met deze mannen van de wet. Vroeger ging het meestal over landloperij-stroperij en beteugeling van dronkenschap als men een procesverbaal moest opmaken. Wij zien ze nog in onze

Foto : Laatste pleisterplaats van de rijkswacht in de Stationsstraat.

gedachten pedaleren met hun zware zwarte baanfietsen. Steeds met hun tweeën. Over hun schouder hing een zwarte lederen tas en wanneer die opening kon men rekenen dat men een contreventie aan zijn been gelapt kreeg. Er waren in die tijd ook rijkswachters die men beschouwde als rijdende wetboeken. Zij pasten alle artikels van de wet strikt toe inplaats van ook even de innerlijke mens te laten meespreken. Buiten een paar extreme gevallen uit het verleden mogen wij hier zeker op onze gemeente niet klagen.

De eerste huisvesting van de rijkswacht op onze gemeente was gelegen in het gemeentehuis op de bovenste verdieping. Wegens de bevolkingsaangroei en de ligging van Wachtebeke, in de grenszone, besloot men naar een andere huisvesting uit te zien. Dit gebeurde rond de jaren 1913. De rijkswacht verhuisde toen naar een huizenpand in de Statiestraat. Dit pand was eigendom van de familie Van Mossevelde.

Drie van de vier huizen zijn nu nog bewoond het zijn nrs. 43-45-47 , het vierde huis is afgebroken wegens het verbreden van de Molenstraat. Deze brigade bestond uit 4 man.

Een kleine anekdote uit die tijd is wel de volgende :

" Eén der rijkswachters was nogal goed bij stem in het zingen. In één van de talrijke herbergen op onze gemeente was deze persoon een naar die tijd geheten 'onzedig' liedje aan het presenteren. Toen plots de veldwachter, Melkebeke, opdaagde. Die was op zoek of er hier of daar niet een druppel te verdienen was. Bij het aanhoren van dit vermeend liedeken lapte hij de rijkswachter een P.V. aan zijn been. Het gevolg was dat de rijkswachter korte tijd later werd overgeplaatst."

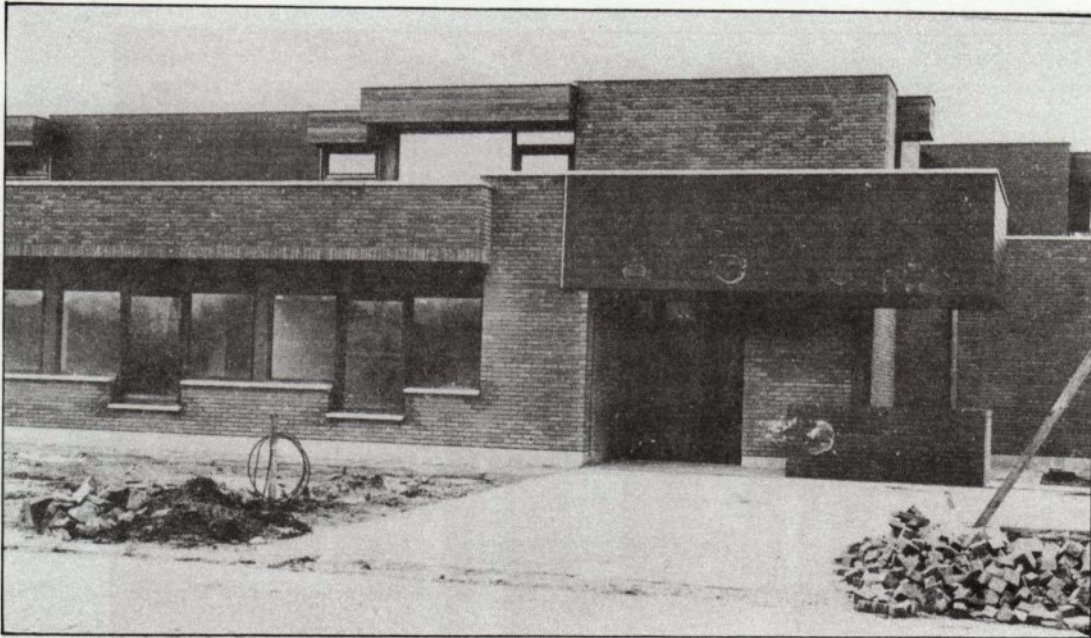

Foto : Het nieuwe rijkswacht-complex

Dra verhoogde men het aantal manschappen in de brigade en moest men terug een andere behuizing zoeken. Rond de jaren '30 bouwde dokter Martens een rij huizen in de Statiestraat en verhuurde deze aan de rijkswacht tot begin 1983. In die tijd van 1934 tot 1980 werd de uitrusting van de rijkswacht gemoderniseerd. Van fiets en inktpot evolueerde men naar auto en computer en radio om alle werkzaamheden te kunnen verrichten. Ook de huisvesting van het personeel was niet meer aangepast aan onze huidige levensnormen. Al deze punten in aanmerking genomen deed men een aanvraag op de gemeente om bouwgrond te bekomen teneinde de nodige akkomodaties te kunnen bouwen. Hiervoor werd de grond waarop het Kasteelken stond, achter het J.Persyn plein, als bouwplaats bekomen. Niet met ieders goesting maar het was nu eenmaal beslist.

Zo werd de algemene verhuis van de rijkswacht op 23 maart een voldongen feit, ditmaal naar hun eigen gebouwen op het J.Persynplein en niet meer in een huurcomplex.

BERTHA CREVE VAN DE VIERUITERSTEN GEVIERD ZATERDAG 11/12/1982 DOOR
DE UNIVERSITEIT VAN GENT

Bertha vertelt zelf :

"Er kwamen eens twee dames uit Kruibeke leren spinnen bij mij. Er was daar ook een heer bij, die mij ondervroeg over van alles en nog wat. Die heer, waarschijnlijk Mr. Peleman, uit St. Niklaas, heeft aan de universiteit gezegd dat ik van strodekkers afkomstig was. Prof. Van Acker van het Seminarie voor Vlaamse Dialektologie van de R.U.G. schreef mij een brief om te vragen om mee te werken. Er zat een vragenlijst bij over de woordenschat der strodekkers. Ik heb 40 van de 80 vragen ingevuld. Nadien stuurden ze een vragenlijst over beren, zeugen en huisslachters. Ik moest dat allemaal in het dialect invullen. Hierover waren er 253 vragen. Die heb ik allemaal ingevuld, maar daarvoor ben ik wel naar René Van Acker van den Overslag gegaan, dat was een huisslachter. Een "biër" stond volledig aangetekend met nummers en daar stonden van alle vragen bij, zelfs tot "hoe we zijn penis noemden". 'K zeg tegen dokter Dekesel, die hier juist was : "Zoe'k da wel durven schrijven ?" Ze vroegen ook hoe we het zakje der teelballen noemden. 'K zeg tegen de dokter : "Awel, nem, 'k doet uëk!"

En ik schreef "biërenfluite" en "kl..tzak". Ge moest ook schrijven hoe ge eten gaaft en hoe ge riept om ze binnen te krijgen: "Ga mere, ga..ga...tegen de zeug.

Ze schreven terug dat ik bedankt was. Als ik de vragenlijst van de strodekker opzond, stak ik er een liedje bij dat ik gemaakt had over mijn vader op de tonen van "Die mooie molen". En dat viel nog meest in de smaak !

We kregen dan een uitnodiging voor een huldinging van de medewerkers en de voorstelling van deel II van het woordenboek der Vlaamse dialecten in de Kredietbank in Gent.

Foto : Bertha aan het spinnewiel

Ik mocht 3 personen meedoen : René Van Acker, die zelf meegewerkt had, Albert Bendeman, een kloefkapper van Kalve, Denise De Meyer en haar echtgenoot die zorgden voor het vervoer.

We kwamen in de zaal boven, waar wel 80 man was. Al die meegeholpen hadden, de professors en hun wetenschappelijke medewerkers. Professor Van Acker sprak eerst en zei dat enkel "de strodekkers" volledig af was. Hij vroeg dan of dat madammeken aanwezig was, voornamelijk voor dat schoon liedje. Ik stelde mij dan recht en knikte en ze plakten. Dat zal ze nog wel eens zingen, zei hij. Nadien was het receptie met drinken en eten zoals vlaaien en rijstpap ...

Ze kwamen er zelf mee rond. We stonden zo samen en Magda De Vos, een medewerkster van de professor kwam me vragen om het liedje te zingen. Dat was zo :

MIJN VADER WAS EEN STRODEKKER
DA WAS NEN SLECHTEN STIEL
VAN TS'MORGENS VROEG TOT TS' AVONDS LAAT
'T WAS ZITTEN OP DE KNIE
EN ALS HET FEEST OF KERMIS WAS
KLONK HIJ GEEN POTSHEN BIER
DAT WAS ER HEUS OOK NIET AAN VAST
DAAROM ZING IK DIT LIED

Ref. : DAAR OP DAT SCHUURKEN
DA STROOIEN SCHUURKEN
DAAR MOEST HIJ BINDEN
DE WISJES AAN ELKAAR
DAAR OP DAT SCHUURKEN
DAT STROOIEN SCHUURKEN
DAAR MOEST HIJ WERKEN
TOT ALS HIJ KREEG GRIJS HAAR

MIJN VADER WAS EEN GOEDE MAN
HIJ DEED AL WAT HIJ KAN
HIJ WERKTE VOOR ZIJN TALRIJK KROOST
EN DIT WAS HEM EEN TROOST
HIJ GING OOK NOOIT OP EEN CAFE
DIT KOSTTE HEM VEEL PREE

Ref.....

Ik kreeg dan weer veel applaus. De mensen geloofden niet dat ik al zo oud was. 'k Heb dan verteld wat ik deed : spinnen - oude ambachtsmarkten! Tot zover Bertha, een opmerkelijke Wachtebeekse.

Guy Hoebeke.

MUZIKALE ONTSPANNINGS AVOND 1984

(DEEL II)

Na menig contact met diverse Wachtebeekse verenigingen is het zover... Het feestprogramma rond onze dorpsgenoot-van-vroeger, Kamiel Saman, zit plus minus in elkaar.

Op dinsdag 22 februari om 20 uur kwamen alle medewerkers samen in de lagere jongensschool van de Broeders in het dorp. Daar werd onder de welklinkende naam, K.S.V. -WACHTEBEKE (Kamiel Saman Vrienden) een algemeen overzicht gegeven van het vooropgestelde doel, met als voornaamste punten :

- de muzikale ontspanningsavond zou wegens diverse redenen niet kunnen doorgaan eind 1983 maar is wel voorzien de 2de week van februari 1984, 99 jaar na de geboorte van onze komponist.
- het repetitierooster werd opgemaakt en ging definitief van start op 8 maart '83. Dit alles onder de deskundige leiding van de Heer Houben.

* Vervolg van de levenswandel van Kamiel Saman :

Amper 14 maanden na de geboorte van Kamiel kondigt zich, in het tweede huwelijk van Fransiscus Saman, een nieuw leven aan. Het wordt ditmaal een dochter, geboren op 10/2/1887 en ze kreeg de naam Alix Rosalie Marie mee.

Kamiel en zijn zus Alix zullen onafscheidelijk samen hun levensjaren doorbrengen, tot in het jaar 1960 dat Alix tijdens een bedevaart naar Lourdes in Frankrijk schielijk komt te overlijden.

Dat er moest geknokt worden om het dagelijks brood bij elkaar te krijgen ondervond ook het gezin Saman. Vader Fransiscus doet op 25-3-1893 een aanvraag om een huidevetterij op te richten in de kerkstraat, daar waar nu Medar Van Overmeire woont.

Nog voor onze toondichter Kamiel zijn tiende verjaardag viert, overkomt hem een ogenschijnlijk klein ongeluk. Bij het naar buiten lopen struikelt Kamiel over de voordorpel en wordt zodanig gekneusd aan zijn rechtervoet en been dat hij voor de rest van zijn lang leven een aangepast schoensel moet dragen.

Wanneer Fransiscus Saman het geboortehuis zijner kinderen verlaat om zich in de ingerichte huidevetterij te vestigen, laat hij zijn bloeiende winkel over aan zijn oudste zoon, Fernandus Saman, die er een kleermakerswinkel uitbaat. Deze Fernandus zal de schoonvader worden van

Inspecteur Jos De Coek.

Weldra wordt de schoenmakerij in de Kerkstraat een welvarende handelszaak. Iedere Wachtebekenaar kon er zich een paar schoenen vakkundig op maat laten maken.

Ondertussen zijn ook de levensjaren van vader Saman geteld. Op 24-12-1900 komen Fernandus Saman en Theofiel Pieters het overlijden van Fransiscus Saman aangeven. Om 5 uur in de morgen stierf vader Saman op 66 jarige leeftijd en liet zijn echtgenote achter met twee minderjarige kinderen. Kamiel was toen 15 jaar en Alix was er 13.

In die tijd speelde Kamiel reeds een 10-tal jaren op zijn kleine trekzak welke hij als St.-Niklaasgeschenk had gekregen.

Kamiel raakte ook tijdens het schoenmaken meer en meer in de greep van de muziek. Dit gevoel werd daarbij nog aangewakkerd door zijn schoonbroer Karel Bracke, voorzitter van de harmonie De Eendracht. Onder zijn leiding leerde Kamiel reeds in 1901 solfeige en Kamiel nam enkele tijd later zijn plaats in in de Harmonie waar hij bugel speelde. Door het welvallen van vader Saman was de vrouw des huizes verplicht naar een vervanging uit te kijken. Ze nam schoenmaker Medar Verdonck aan om te helpen in de werkplaats. Om nog wat extra te verdienen ver-

hurde de bazin ook nog een kamer aan diverse tolbeambten welke dienst deden in onze grensgemeente. Onverdrotten bleef Kamiel de noten op de toonladder verschuiven, in alle soort maten en zo slaagde hij erin om in 1911 op 26-jarige leeftijd zijn eerste mars te schrijven "KATANGA".

Paul Hesters

Foto: Zus Alix Saman, moeder Orliana
Waegeneer en Kamielken

Het Station

Alhoewel niet alle gebouwen op onze gemeente een verleden kunnen voorleggen van verscheidene honderden jaren, zoals de Vierschaar in het dorp, zijn er toch enkele die tijdens hun betrekkelijk kort bestaan een onafscheidelijke verbondenheid konden opbouwen met het doen en laten op onze gemeente.

Eén dezer gebouwen was het station, of vroeger STATIE DER IJZEREN WEGEN genaamd. Op 7-7-1864 werd de privé maatschappij "Chemin de fer de Lokeren a la frontiere des Pays Bas par Selsaete" opgericht die de spoorweg, welke onze gemeente doorkruist, aanlegde.

Het is de zelfde firma die juist 115 jaar geleden het station liet bouwen en er voor zorgde dat het op 25-3-1868 in gebruik kon worden genomen. Over deze spoorweg heb ik reeds enkele jaren terug opzoekingen verricht om deze later in één der jaarboeken te kunnen publiceren.

Enkele gegevens aangaande dit nogal uitgebreid artikel zou ik nu even willen aanhalen ter gelegenheid van de totale afbraak van het station. Dit station heeft er ook voor gezorgd dat de naam Langestraat veranderde in Stationsstraat.

Na heel wat vertraging op het voorziene afbraakschema werd op 30-3-1983 de laatste eindfase ingezet naar de totale afbraak van dit gebouw.

In de tijd van de toenmalige Langestraat was het station het tweede gebouw aan de rechterzijde van deze straat in de richting van het Dorp kijkende naar den Overslag. Het eerste huis was dit van de Persyns, daar waar nu Mevr. De Waele woont.

Al deze afbraakwerken zijn de aanleiding dat ik met weemoed terugdenk aan deze omgeving. Het was een pleisterplaats waar wij al onze spanningen, welke wij tijdens onze schooluren en thuis opdeden, konden kwijt-

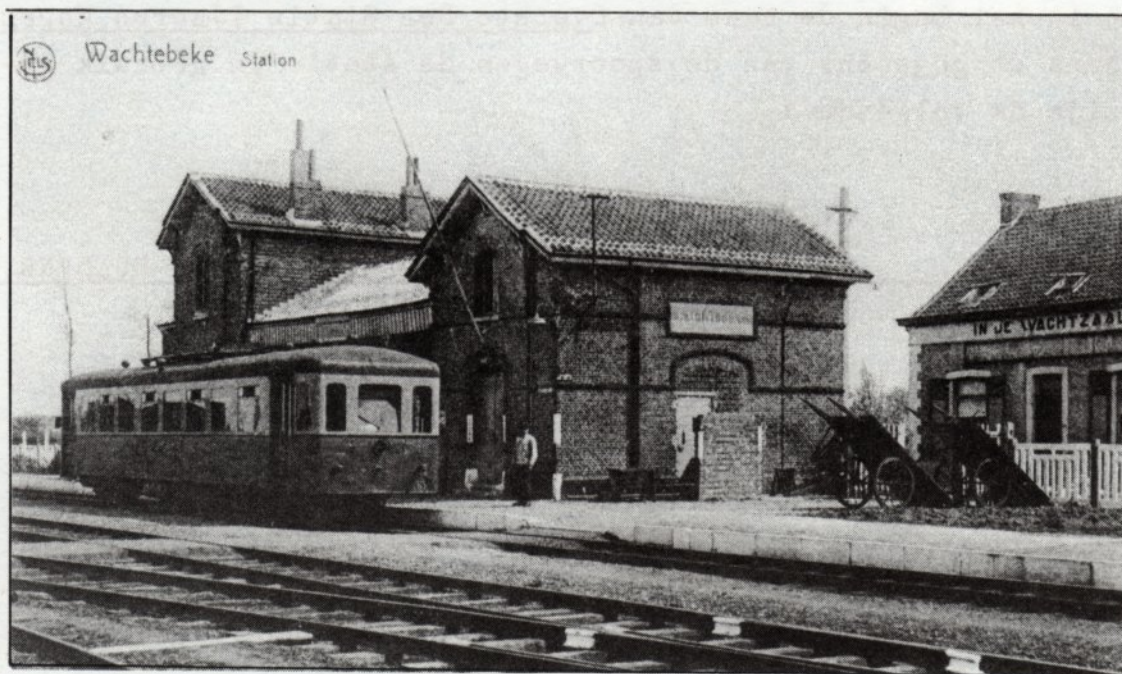

Foto: De statie anno 1945, met de omnibus, in de volksmond "Kantiekken" genaamd. Persoon op foto is George Maes Maes.

spelen. Over dit laatste komen wij nog wel terug in het artikel "Wachtebeekse beeldekens uit onze kinderjaren".

Foto : Het station tijdens de afbraakwerken.

LIJST DER INWONERS DER STATIE TE WACHTEBEKE

* De gegevens zijn ontleend uit de bevolkingsregisters te Wachtebeke : zij hadden in het begin de naam van Overste Der Statie IJzeren Wegen. Nadat volgens de gegevens van de spoorwegen de statie in gebruik genomen is zijn de volgende :

<u>NAAM EN VOORNAAM</u>	<u>IN</u>	<u>UIT</u>	<u>HUIS NR.</u>
1. Michel Henri	10/9/1867	25/2/1878	3
2. Arits Julien	3/4/1878	24/4/1880	
3. Capriau Gustave	21/5/1880	24/9/1880	
4. Van der Leene Victor Fr.	2/4/1881	27/7/1882	9
5. Papens Jean Levin	9/10/1882	2/7/1886	
6. Van Steendamme Eduardus	4/8/1886	17/8/1887	
7. Van Nieuwenhuyze Donat	27/1/1888	25/7/1888	

<u>NAAM EN VOORNAAM</u>	<u>IN</u>	<u>UIT</u>	<u>HUISNR.</u>
8. Pourvoyeur Adolf	23/7/ 1888	22/12/1888	
9. Janssens Jacques L.	31/12/1888	3/8/1900	31
10. De Clercq Achilles J.	3/8/1900	28/5/1903	
11. Jaspaert Prosper	21/9/1903	7/12/1934	43
12. De Paepe Kamiel	7/12/1934	17/10/1935	
13. Moelaert	9/10/1935	20/2/1947	115
14. Celie Maurice	27/2/1947	1/1/1962	
15. Naudts Albert	1/1/1962	20/6/1971	
16. Cordonnier Emiel P.	23/7/1971	24/10/1973	
17. Van Rompu Leona	19/11/1973	1/8/1982	

Enkele opmerkingen :

- Arits Julien was de eerste stationschef in dienst van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de eerst voornoemde was iemand van de privé maatschappij die de spoorweglijn Lokeren-Zelzate heeft aangelegd.
- Nr. 9 Janssens Jacques Louis was de vader van Janssens Maurice, de gewezen brouwer uit het dorp waarvan Michel Celie de zaak overgenomen heeft.
- Nr. 14 Maurits Celie was de laatste dienstdoende stationschef te Wachtebeke. Daarna zijn het gewone particulieren die het gebouw hebben bewoond. In het begin hadden zij nog wel enkele verplichtingen zoals pakjes aannemen voor het goederenvervoer der spoorwegen.
- Nr. 16 Leona Van Rompu was de laatste inwonerster wegens de bouwvaligheid der gebouwen.
- De volledige afbraak van de statie begon op 30/3/1983.

Paul Hesters

Wachtebeekse Beeldkens

" Uit Onze Kinderjaren.. "

Met deze bijdragen willen wij een beeld schetsen van de Wachtebeekse jeugd ten jare 1940-1955, dus reeds een veertigtal jaren terug. In deze bundel verhalen waarvan het eerste hierna volgt : " ZO MAAR EEN DAG VAN TOEN ", kan iedereen die geboren en getogen Wachtebekenaar is zichzelf in meer of mindere mate terug vinden of herkennen. Zij zijn een greep uit het dagelijkse leven van toen, een tijd waar men niet blijft bij stil staan maar waar de grondvesten gelegd worden voor ons later leven en bestaan.

Later komen nog verschillende onderwerpen aan de beurt zoals :

- * Er wordt een broerken geboren
- * 't Is kermis
- * Nieuwjaar wensen
- * Op bedevaart naar Bavo
- * De processie enz....

Deze verhalen komen niet in chronologische volgorde, zodat men bij het eerste verhaal het jaartal 1951 kan plakken, terwijl men later 1948 of 1945 kan schrijven. Alles wordt geïllustreerd met bijpassende foto's naargelang het onderwerp.

Het zijn geen wereldschokkende verhalen maar diepmenselijke gebeurtenissen die misschien niet altijd uw eigen persoonlijke gedachtengang zullen weergeven maar toch een stuk zijn van het doorsnee leven in een dorpsgemeenschap of in een gezin.

Paul Hesters

I. ZO MAAR EEN DAG VAN TOEN ...

" Opstaan, opstaan", hoorde ik in de verte weergalmen. Plots een geschreeuw op dreigende toon..." 't is al de derde keer en 't zal de laatste keer zijn of ik kom ne keer naar boven !"

Toen besefte ik dat het wel opponsbedde was. Ik trok mijn jogen open

en zag nog de ravage die mijn broer en ik gisteravond hadden aangericht tijdens een vechtpartij in bed. De pijn in mijn arm deed me bij mijn positieven komen. Die pijn was namelijk het gevolg van het plots afbreken van ons onderonsje door de slagen van mijn vader zijn 45-tiger van sloef, welke hij kwistig had uitgedeeld teneinde de rust in huis te kunnen herstellen.

Met vieren stormden we de trap af om de beste plaats te bemachtigen rond de Leuvense Stoof die ons roodgloeiend toelachte als een ondergaande zomerson.

Acht blote benen en knieën, vol met schrammen en blauwe plekken, steunden op de asbakhouder van de stoof. Dit was een beeld dat men bij ons thuis tijdens de koude dagen altijd kon aanschouwen.

Wanneer de stralende warmte de bloempjes op onze benen toverde, werd schoorvoetend achteruitgeschoven. Tegen onze goesting maakte de oude schouwpendule ons duidelijk dat wij moesten opschieten wilden wij niet te laat komen op school.

Met een hangende lip kwamen wij aan tafel. Het was weer de bekende rabarberkonfituur waar wij over beschikten om onze boterhammen iet wat soepeler naar binnen te kunnen voeren, samen met een tas warme melk. Bij enige opmerking van onzen 't wege, kregen wij als antwoord : "In onze tijd he...!!" Waarna wij dachten dat het toch nog beter was dan niets bij de boterham. Ondertussen hadden de bloezons en sjalen onze plaats bij de Leuvense Stoof ingenomen om wat warmte op te slaan, die wij volgens moeder best konden gebruiken wanneer wij ons op weg naar school begaven. Nadat wij onze pofbroeken met elastiek in de pijpen hadden aangetrokken, werden nauwlettend de bretellen aangeknoopt om

daarna deze laatste terug te laten verdwijnen onder een wollen trui die door moeders vaardige hand in de lange winteravonden aan elkaar was gepriemd. Onder het gestommel en gerammel van de boekentassen met daartussen de bekommerde taal van moeder zoals : "is uw sjaal goed geknoopt en verlies uw handschoenen niet..." werden wij de Stationsstraat ingestuurd op weg naar de school gelegen op de Walderdonk, de zogezegde "Meesterschool".

Foto : Isidoor Verplancke op 80-jarige leeftijd. Woonachtig op de Papdijk. op de Papdijk.

Wij waren nog niet aan café "Het Klompken" op de hoek van de kleine Melkerijstraat of wij hoorden een paar honderd meters achter ons een eentonig en traag gestomp afgewisseld met het gerinkel van een belletje. Dit geluid was ons zo vertrouwd dat wij automatisch wisten dat Isidoor Verplancke in aantocht was, de melkboer van de Bovenhoek. Als vanzelfsprekend werd ons tempo vertraagd in de hoop dat de wagen ons weldra zou inhalen.

Aan de spoorweg hielden wij halt. Er werd gesakkerd op die oude knol die zonder een ritme-verandering, de kop naar beneden gericht, ons langzaam tegemoed schreed. Het trekdier sleepte zich over de bonkige kasseien van de Statiestraat op weg naar de melkerij. Zijn baas, Isidoor, liep naast de wagen ter bevordering van de circulatie van de bloedsomloop.

Hij was nog niet gepasseerd of de boekentassen vlogen de lucht in terwijl de melkboer nog riep : " Niet op de zijkant kruipen he !... en stamp geen kannen omver !!"

Na wat getrek en gesleur konden wij ons een vrij konfortabele plaats op de, in onze ogen, postkoets bemachtigen. Hoe dichters wij de Smishoek naderden hoe meer liefhebbers voor een gratis rit kwamen opdagen. Mijn broer en ik hadden steeds de gunstigste positie doordat wij één der verst wonende leerlingen in de Statiestraat waren. Hoe dichters wij de school naderden, hoe meer jongens op de zandige zijweg elkaar vervoegden met het gebruikelijke trek-duw en stampwerk zonder de scheldpartijen niet te vergeten. Af en toe werd het iemand te machtig en kwamen de waterlanders te voorschijn. Dit was maar olie op het vuur, zo werden de plagerijen nog scherper en zelfs tot op de rand van het toelaatbare verdergezet. Het gevolg was dat voor het slachtoffer de hele dag naar de bliksem was.

Reeds voor het schoolgebouw in het gezichtsveld kwam sprongen wij, op een niet altijd orthodoxe wijze van onze rijdende gelegenheidsdiligence, hopen de niet zodanig te landen dat onze lange fluwelen broek de grond zou raken ; liever een bloedneus dan een gescheurde broek, want bij dit laatste waren de gevolgen thuis niet te overzien.

Aan het achterpoortje groeide de schare jongens nog altijd aan, U kon het zien, iedereen zat nog boordevol energie. De fietsers, niet zo talrijk, stonden achteraan, zorgdragende voor hun stalen ros. Want niemand was veilig wanneer zulk een bende het op zijn heupen kreeg.

Het was niet de eerste keer dat terlichter of renkabeltjes sneuvelde...

Foto : De "Meestersschool" op de Walderdonk (jaartal ?)

Bij het geluid van wegschuivende grendels van de achterpoort, daalde een kalmte over de leerlingen neer. Terwijl de poort langzaam open-draaide streek de nauwlettende blik van het schoolhoofd, meester De Waele, over de binnenstromende jeugd.

De fietsen kregen een vaste staanplaats onder een gedeelte van het afdak, het andere gedeelte deed dienst als speelplaats bij ongunstige weers-omstandigheden.

De ongeplaveide speelkoer met daarop twee oude perelaars leek op een grote arena. Deze was weldra herschapen in een strijdtoneel waarin ieder zijn eigen plaats zocht, de kleinste dichtst bij de onderwijzers met toezicht om te ontsnappen aan de vechtlust van de anciens der school, terwijl de anciens juist andersom dachten en zich zover mogelijk achteraan de koer terug trokken, verdeeld in twee groepen, de goede en de slechte, afgekeken uit een westen.

Daartussen begaven zich de leerlingen uit de middenste leergangen om zich te kunnen draaien gelijk de wind. De grond was al iets te hard geworden voor het knickerspel, zoals schieten in uitgegraven slangen in de grond, putje en ronde schieten of het stellen met een schietkraam, daardoor werd overgeschakeld naar het spel dat men BARRE noemde, dit bestond erin van het ene kamp naar het andere over te lopen zonder door de tegenpartij getikt te worden, het was tevens een opwarmings-oefening die onze knoken ten goede kwam.

Om 8u30 werd de bronzen bel, die aan de gang tussen de twee laatste klassen bevestigd was, geluid, het teken dat iedereen zich in de kortst mogelijke tijd zijn rang moest vervoegen. Dit respectievelijk bij juffrouw Scheire, meester Gallens, meester Marquenie, meester Casneuf en meester De Waele.

Nadat wij ons schoensel zo deftig mogelijk aan de ijzeren rooster voor de ingang van de klas hadden afgestampt, werd onze overtollige kledij in de gang aan de respectievelijke kapstokken gedeponereerd.

Binnen in de klas verwachtte de kachel, met zijn meterslange schouwbus, ons. De stoof was reeds een uur vroeger aangestoken met houtkappingen afkomstig van een klompenmakerij. Deze houtspaanders waren tijdens de zomermaanden op jutebalen gedroogd.

Naast de ronkende kachel stond een trechtersvormige koolemmer gevuld met geklopte kolen, de rest, het gruis, gemengd met gezifte schrabilden, stond in een langwerpige gietijzeren koolbak. Deze laatste mengeling was nat gemaakt en diende om de warmteafgifte van de moeilijk te regelen kachel wat te temperen.

Nadat wij onze knieën nog wat extra blauwe plekken hadden bezorgd door in de veel te nauwe schoolbanken in te schuiven werd de lesdag aangevat.

(wordt vervolgd)

Paul Hesters

<p>REDAKTIERAAD : DE MAESSCHALCK RITA, RECHTSTRO 10 HESTERS PAUL, STATIONSSTRAAT 165 WAEYTENS PATRICK, TULPENLAAN 17 VANBLAERE LOUIS, SCHOOTEVELDSTRAAT 5 VANGANSBEKE ANNE, SCHOOTEVELDSTRAAT 5</p>
--

Wachtebeke

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring « Oud Wachtebeke »

10 Jaargang

3DE Kwartaal 1983

Foto : Het spijtig genoeg afgebroken KASTEELKEN, plaats waar het Safarkesgebeuren zal doorgaan op 14 Augustus 1983.

Elk auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijk uitgever :

Paul Heester, Stationsstraat 165, 9670 Wachtebeke.

E D I T O R I A A L

* Het is zover, de kaap der 500 leden is overschreden ! Wat eens een utopie leek is nu een feit. Dankzij Uw interesse voor alles wat de gemeente aanbelangd in het heden en het verleden, bent U erin geslaagd onze ijver om te publiceren en opzoekingen te verrichten nog verder aan te wakkeren.

Uw vele positieve reakties doen ons werkelijk een groot genoegen. Indien er in uw kennissenkring belangstellenden zijn, ook al is het buiten de gemeente, geef ons dan een seintje en wij zullen contact opnemen met de geïnteresseerden om alzo hen gelegenheid te bieden aan te sluiten bij onze Heemkundige Kring.

* Onze zorgen gaan nu reeds naar onze tentoonstelling in November. Wij zoeken fotomateriaal om twee klaslokalen te vullen. Ditmaal zouden we graag een lokaal vullen met foto's over sportmannen en ploegen van onze gemeente. Alle sporttakken komen aan bod van wielrennen, voetbal, turnen, atletiek enz... Ook materiaal over speciale sportmanifestaties zijn welkom. Indien U zulke foto's in uw bezit hebt, wilt U dan contact opnemen met Paul Hesters, Stationsstr. 165 te Wachtebeke, tel. (091) 45 04 63. Al het materiaal wordt U na de tentoonstelling terugbezorgd. Ook eventuele sporttrofeeën zijn welkom.

* De foto van de gemeenteschool, gepubliceerd in ons vorig tijdschrift dateert van 1930. (Naar aanleiding van het 100-jarig bestaan van België)

* Stamboom van de familie VAN KENHOVE :

Heeft er iemand foto's of postkaarten van de Meersstraat (voor 1950) van de gebouwen aldaar gestaan tussen het begin van de straat en links van de toenmalige herberg L. Ducarmon-De Decker. In één van die huizen zou er een wagenmakerij gevestigd geweest zijn. Het is daar dat tussen 1860-1900 Lieven Van Kenhove woonde. Wie hierover inlichtingen kan verstrekken of wie bidprentjes of foto's heeft van de bedoelde familie (liefst van voor 1930) kan contact opnemen met Patrick Van Kenhove, Kromveldstr. 8, 9050 EVERGEM (tel. 53 980 662).

Waarde leden en U allen, lezers van dit blad,

De tijd vliegt snel, razend snel, vooral als men zoals het een verstandig mens betaamt, enkel de goede en leuke dingen des levens in zijn herinnering bewaart. Een van die leuke dingen is dan wel de SAFARKENSMARKT.

Alsof het pas gisteren was, herinneren wij ons nog levendig onze eerste lustrumviering, vorig jaar, met prachtig weer, een zee van volk, het gezeul met de reusachtige T.V.-kamera (de reus die een dwerg baarde), een ambiance als nooit te voren, waarlijk een hoogtepunt onder de uitgaven van dit befaamde Wachtebeekse Volksfeest.

Rekords zijn er echter om gebroken te worden en daartoe is alvast gelegenheid tijdens de komende 6e SAFARKENSMARKT, traditioneel op de 2e zondag van Augustus, 14 oogst '83.

Met de massale en enthousiaste inbreng van vele plaatselijke verenigingen en vreemde ambachtslui wordt het terug een hoogfeest. Midden deze euforie mogen wij echter het stoffelijk welzijn van onze eigen Kring niet vergeten. Naar oud gebruik slaan wij terug ons "SPEKKEN-KRAAM" op vóór het Kinderwelzijn.

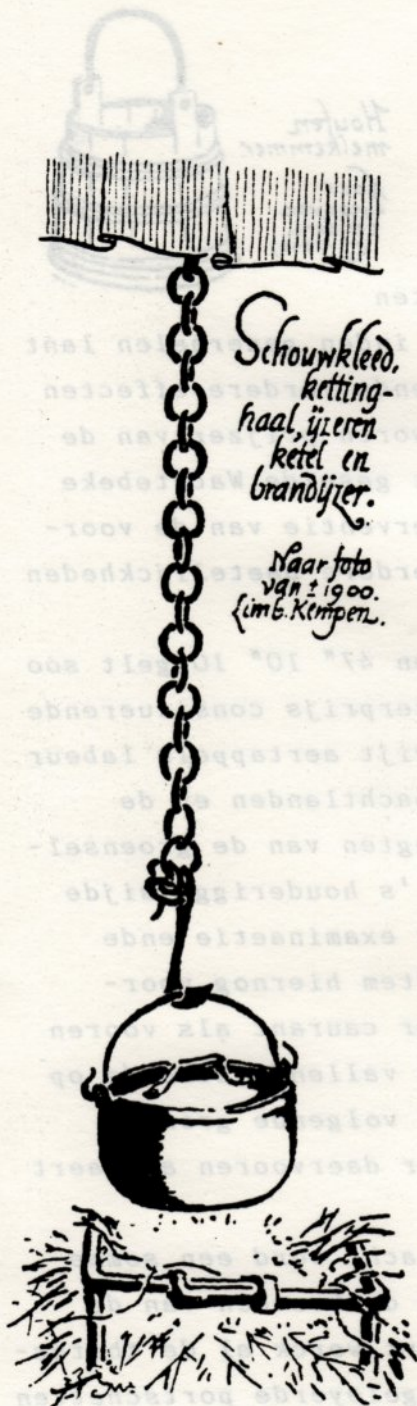
U kunt er de befaamde Wachtebeekse boterspekken komen proeven en er 'n paar tipzakjes van meenemen om dagen nadien nog van een zoete herinnering aan dit volkse feest te genieten.

Omdat alles op de Safarkesmarkt zelf als op rolletjes loopt wil dit niet zeggen dat de voorbereiding geen hoofdbrekens kost aan de vele verantwoordelijke medewerkers. Ook wij zitten zo lichtjes in de problemen. Omdat onze vroegere spekkenbaksters, Yvonneken, Jètsen, Rita en Jeaninne deze reuzentaak niet meer aankunnen, moeten wij nu naar een nieuwe ploeg uitzien. In dankbaar gedenken aan hun illustere voorgangers, die het tot onze vreugde en erkentelijkheid 5 jaar uitgehouden hebben, zoeken wij thans enkele dames die ten huize "Vitorken David", Azalealaan 2 hun taak willen overnemen. Gezien de ambachtelijke wijze waarop het bakken gebeurt, ter vrijwaring van de onvergelykbare smaak en kwaliteit, is de voorraadvorming niet mogelijk op een snelle, industriële wijze. Van de vrijwilligsters wordt verwacht dat zij vanaf 2 Augustus in sessies van 'n paar uur aan de kookpot of het snijberd staan, onder leiding van de dames Hoebeke en Waeytens. Liefhebsters, en wie weet ook koksmaten-in-spe nemen ten spoedigste contact op met mezelf of met andere bestuursleden. In afwachting van eens te meer een daverd succes met dit dorpse feest, heb ik alvast mijn pitteleer in de kuis gegeven.

Cesar David

De Voorzitter

Volkshuisraad Anne 1776

Schouwkleed,
ketting-
haal, ijeren
ketel en
brandijzer.

Naar foto
van 1900.
Simb. Kempen.

Wanneer men tegenwoordig een beschrijving maakt van de inboedel van een huis of van een erf doet men dit door een bepaald forfaitair bedrag te schatten voor de roerende en onroerende goederen. Zulk een inventaris wordt meestal opgemaakt als één der ouders overlijdt en er minderjarige kinderen worden nagelaten.

Ten jare 1500-1700 gebeurde dit op een kort en bondige wijze. Omstreeks 1700 stelde men geleidelijk een gedetailleerde boedelbeschrijving op zodat men een volledig beeld krijgt van een gezin ten jare 1700-1800. Wij vinden het daarom interessant een gedeelte van zo'n inventaris te publiceren. We hebben ons wel beperkt tot de beschrijving van de huisraad, het landbouwalaam en de dieren op de boerderij. Wanneer men aan genealogie doet zijn deze bronnen zeker niet te versmaden.

De gegevens die men daar uithaalt geven een reëel beeld van het gezin en haar financiële toestand. De gedeeltelijke inventaris die hierna volgt komt uit een Staat van Goed die opgemaakt is ten sterfhuizen van Joannes Hesters, overleden op 20.05.1776 te Wachtebeke, in de wijk van de Langelede.

Zijn weduwe, Petronella Gysel bleef achter met 7 minderjarige kinderen. Deze Staat van Goed werd gepasseerd voor de vierschaar van Wachtebeke, in het bijzijn van de burgemeester, de schepenen

der stede en ambacht van Assenede en van 2 voogden, één langs vaderszijde en één langs moederszijde.

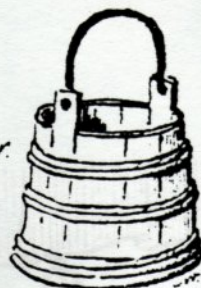
We beginnen met de beschrijving van de land- en akkerprijs.

Er kunnen zich bepaalde problemen voordoen bij het omzetten van Oudvlaams naar onze huidige taal, daarom achten wij het raadzaam alles in het Oudvlaams te publiceren. Tenslotte nog een kleine verduidelijking : in

de tekst komen regelmatig de woorden "Hauderigge" en "Houder" voor, deze betekenen respectievelijk "Echtgenote" en "Echtgenoot".

Het landbouwbedrijf dat hier wordt beschreven werd in die tijd aanzien als een middelgroot bedrijf.

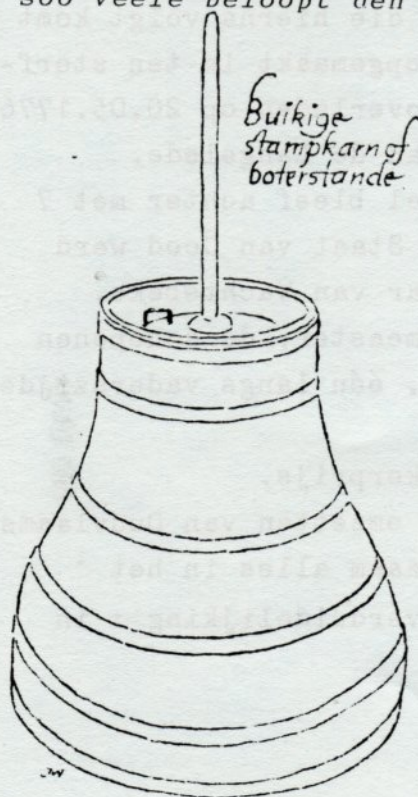
Houten
melkremmer.
Naar
Lucas van
Leidetz
(1753)

" 2 capple haevelycke gemeene gereede deelsaeme baeten ten voorschreven sterfhuyse bevonden consitueerende inden generaelen lant en akkerprijs meubelen van huysraede de beestaelen ende verdere effecten alsoversien, ende gepresen door de notaris ende gesworen prijzer van de ambachten van Assenede Josephus van denhende tot het geseide Wachtebeke op den opgeef van de hauderige present inde ter interventie van de voornoemde voogt alsmede inde contante penningen ende verdere baetelijckheden alles breeder hiernaer volgende.

Alsvoorn word over sulks gebracht een somme van ponden 47" 10" 10 gelt soo welke comt te bedraegen den generaelen lant ende ackerprijs consitueerende in de besaytheyt van tarwecooren haever boonen boucwijt aertappels labour saygraen ende verwas van haut bevonden op de eigen pachtlanden en de gebruyck van de sterfhuyse daeronder de vette en vrugten van de groenselhof erreweetrijs en booncodden oock het caphaut van 's houderigge sijde haudende capbosschen dus naer voorgaende voet bekent examinaetie ende calculaetie de gestelde somme van ponden 47 10 10. Item hiernog voordiesgelijck een voornoemde somme van ponden 9 14 0 gr caurant als vooren soo veele beloopt den prijs van de boomen in prijsie vallende staende op ende aen 's hauderigge sijde volgende gronden prijsliggende weerde bij haer daervooren aenvaert dus de selve ponden 19 14 0.

Gelijck noch voor sulcx gebracht word een somme van ponden 20 9 0 soovele in de keucken van de huijse gedaen is, het geleyert werck al de thetasen, schaelen, negen groote geleyerde portschetten negen dito tailloren, vijf thinnen portachetten vijf dito tailloren thinnen soupcom dito lemenade com en lepel thinnen wijwatervat twee thinnen pinten een dito alf pinte twee dito doble maeten, twee enkele dito mostaertpot thinnen zoutvat en croes 24 thinnen lepels met twee berden thinnen versijp 20 bier en twintig wijn glaesen acht lege bouteillien staelen forcetten, drij steenen stoopkannen met thinnen deksels elf dito bierpotten met thinnen deksels en vijf vijf dind pieeren een

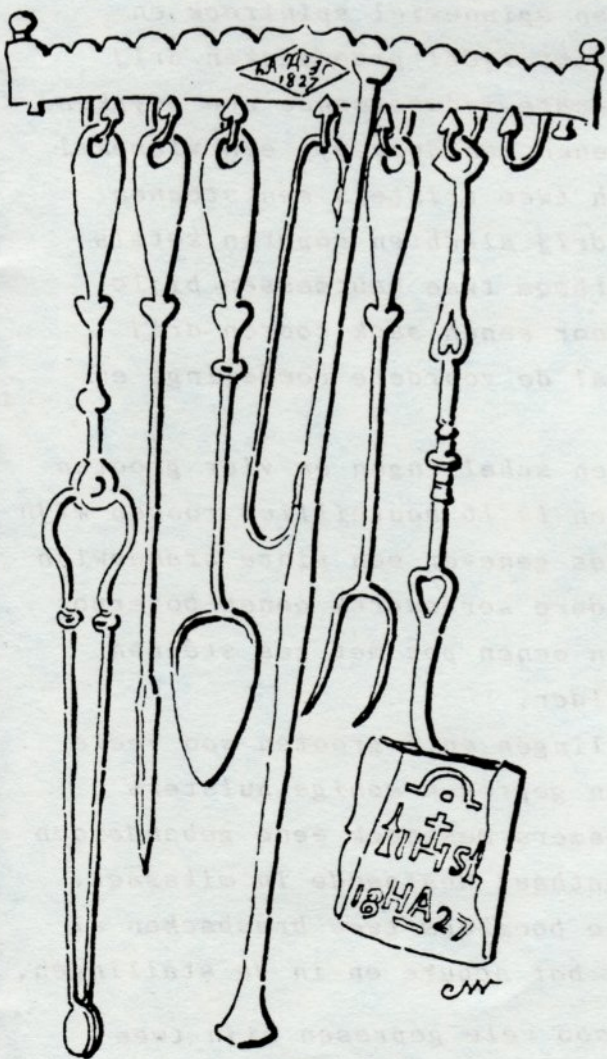

grootte koperen tassche twee grootte koperen teelen dito sauspanne koperen
 lampe twee viersnuytters een koperen thebusken een blecken dito aermbusche
 dito doosken en speolback eenen spiegel koperen thepot een lanteirne
 twee roosters dry tangen twee schuppen twee blaespypen ijservureacken
 twee vierketens ijserken in de schauwe ijseren schijve twee handijsers,
 sautvalle een gebrocken ijseren liggende plaete dito staende vierijserken,
 ijser confoor twee metaelen candelaers eenen schuyfkandelaer ijseren en
 hauten dito eenen groot strycktaeffel eenen vierpickel twaelf stoelen
 een pluymbedde dito hooftpulm en twee kussens een spaensche saergie de
 gordijnen van de koetse en het schawcleet ende verdere rommelinge in de
 selve ceuken us deselve somme van ponden 20 9 0 .

Item nog een somme van ponden 13 19 0 gr. soo veele in de caemer van den
 huysse gepresen is een lijnwaet casse eenen spiesschen coffer een spieschen
 taeffel een banck een ander taeffelken een minnagie met eenige porceleynen
 thetassen en schaelen 12 thinnen taillioren dito thepot dito waeterpot
 twee sautvatten eenen metaelen motier twee metaelen candelaers koperen

dito koperen lampet twee bladen thebussen
 vier stryckijzers eenen spiegel een cruycis
 als de moluerkens, 12 stoelen eenen setel-
 stoel een pluymbedde dito hooftpulmen twee
 dito cussens een spaensche saergie de gor-
 dijnen van de koetse en van de vensters en
 schawcleet eenen reysack een schrijfschalie
 en fusuque en de enige verdere rommelinge
 in de selve caemer dus de selve ponden 13 19
 Item nog eene somme van ponden grootte 14
 14 0 soo veele op het keldercaemerken van de
 huysse gepresen is een taeffel een cofferken
 een bancksken grooten koperen brasketel dito
 mermiet, eenen stoel eenen schuyfcandelaer
 twee kafbedden twee dito hooftpulms en vier
 wollen sargien de gordijnen van een koetse
 en de verdere rommelinge op het selve
 caemerken dus de selve ponden 14 14 8.

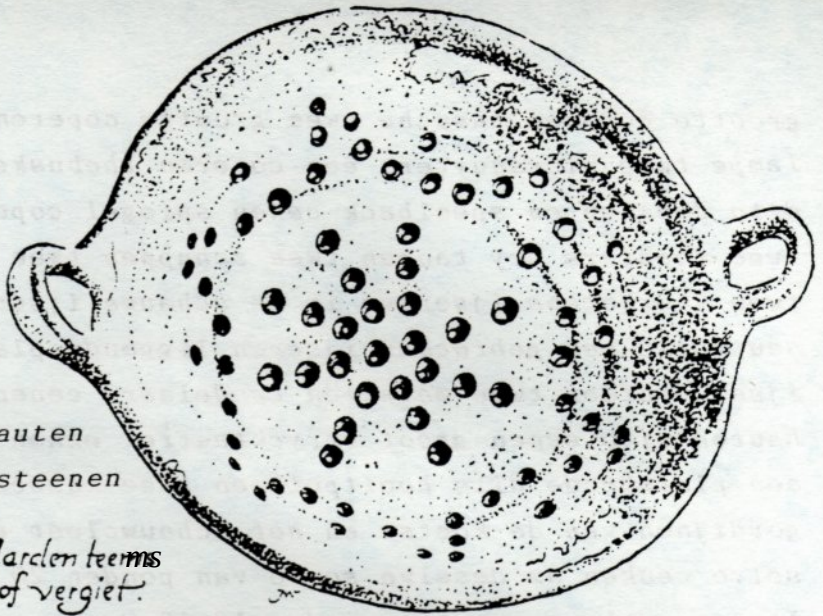
Item nog een somme van ponden 1 18 16 gr.
 soo veele in het achtercaemerken gepresen
 sijn twee taeffels een keirn een melkcuype
 met het bancksken hauten ovenpaele eenen
 gaeren cynsel een hangeerijser en koeckpan-
 ne een waeffelijser, salaekorveken een slegt
 schawcleet ende de voordere rommelinge in
 dito caemerken dus de selve ponden 1 18 6

Haardstel.
 Vuurtang, pook, bedruiplepel,
 blaaspyp, vleesvork, asschop.
 Bruidsgeschenk, 1827

Item nog eene somme van ponden 1 6 8 gr soo veele in het achterhuyseken van den huysse gepresen is eenen heemer met ijseren banden twee ijseren potten koperen hautketelken minder dito met de schijve ijseren pot schijfken vuybleck, al d'hauten lepels paelepels en berden steenen coeckpot en wat voordere aerdewerk, al de bolen kleyn bancksken een bustel

*Aarcken teems
of vergiet.*

en wat voordere rommelinge in dito achterhuys dus de selve somme van ponden 1 6 8.

Item nog eene somme van ponden gr 12 11 8 soo vele op de solder van den huysse gepresen is een hoopken haever een hollantse kindersetel eenen ijseren viertuyn een seefde twee trysels een spinnewiel spintrock en haspe een graenmaete 200 ijdelbouteillien acht ijdel graensacken drij picken twee pickhauken versleten sijsen slechte ijnwaetmande een cuypken al het speck en hammen genomen op acht steenen een dorseyl een vlasekel een koperen haecker eenen stoel eenen trogh twee tristers een steenen pulleken eenen bierpot met thinnen deksel drij slechten koperen ketels dito blecken gieter vier sickels eenen bierboom twee hautmessen bijle clopgetauwe de nieuwe dessems een speckelboor eenen sack cooren drij meukens boecwuyt drij meukens boonen ende al de voordere rommelinge en oudt ijser op den selve solder.

Item nog eene somme van vijf ponden derthien schellingen en vier grooten soo vele in de kelder van het huysse gepresen is 16 bouteillies rooden wijn 20 bouteillies ingrandewijn twee bouteillies genever een pinte brandewijn eenen saenpot twee melckteilen en wat voordere aerdewerck eenen boterpot en in sijnde botter gewonnen op eenen steen eenen pot met zes steenen ende de verdere rommelinge in den selve kelder.

Item nog eene somme van 11 ponden 19 schellingen en 6 grooten soo veele in de schure op het hof en in de stallingen gepresen eenige bulsters stroot twee riecken al de vlegels en bockhamers meshaeck eene gebanderoen een haeverkiste spoelinck cuype al het branthaut bestaende in mitssaet, spincen blockeren stocken eenige uytgedaene boomkens twee brasbacken al den ginst ende de verder rommelinge op het hof schure en in de stallingen.

Item nog een somme van veerthien ponden soo vele gepresen sijn twee melckkoeien een rendt al d'hoenders en den haene op de selve.

Item nog een somme van een pond groot soo veele gepresen is al het mes in den put ende in de stallen met de beir dus de selve pond groote.

Item noch eene somme van 2 ponden 10 schellingen en 0 groten soo vele gepresen sijn vijf paer vlaeslaeckens vier paer fluwijnen 12 serveeten twee taeffelcleeden de blauwe dito en al d'handdoecken, kintschort wiege dooplap en verdere kinderdingen dus de selve somme.

De cleeren en de lijnwaeten van de overledenen als van cleene wairde weesende sijn gepresen ter somme van ses ponden gr. bij d'hauderigge daer vooren met cousente van voornoemde voogt aenueert dus de selve. Den overledenen en is van geen silverwerck voorsien als het selve ge-
duerende sijn leven gegeven hebbende aen de voorschevene weesen het gone dient voor Bewijs.

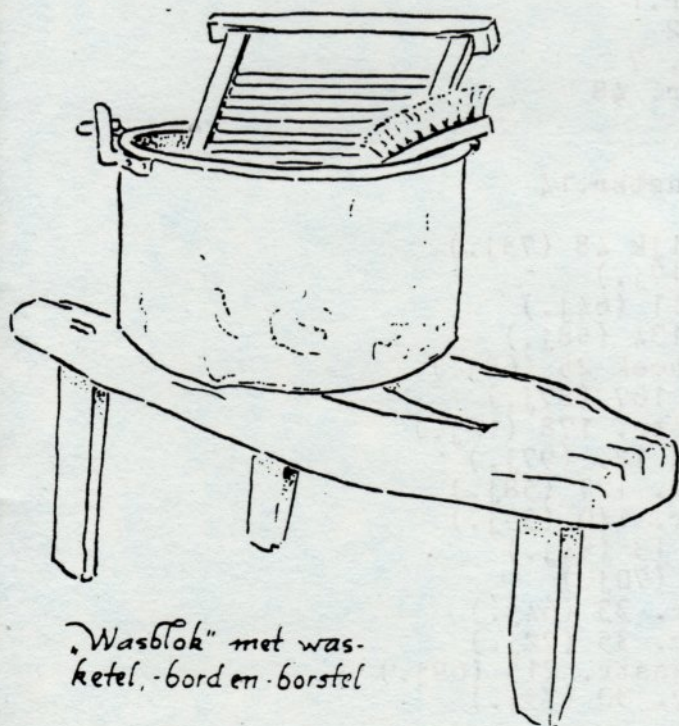
Ende gone van de hauderigge daeronder haer gauden cruyse een gauden rincksken verbeeldende een vrouwken met haer silver schoen gespekens ende silveren snuyfdoosken sijn gepresen boven haer rauwcleet costumeer ten somme van vijf ponden groot bij haer daer vooren met consente van de voornoemde voogt aenveert dus in gemeene baete de selve 5 ponden.

Item nog eene somme van 8 ponden 8 schellingen en 0 groten soo veele bedraegen de contante penningen ten voorschreven sterfhuyse bevonden bij d'hauderigge geproduceert ende bij haer naer overtellinge weerom dus de selve 8 ponden 8 schellingen.

Sonder dat d'hauderigge van goetvinden of ander baetelijckheden is wete-
tende.

Somma 't samen van de vooren gebrachte haevelijcken baeten bedraegen ter somme van 116 ponden 14 schellingen en 6 groten.

Paul Hesters.

„Wasblok“ met was-
ketel, -bord en -borstfel

Bron van de afbeeldingen : "Beschrij-
ving van de volkshuisraad in Vlaande-
ren", Dr. J. Weyns.

Babeekse Varia

*** TWEDE KWARTAAL 1983, DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING :

- D**UWELIJKEN :
- Spusschaert Johan, Moerlandstr. 9 9110 Gent en Dieleman Marianne, Walderdonk 43
 - Roegist Christian, Lijsterstr. 13 en Van Hecke Gerda, idem.
 - De Block Etienne, Langelede 94 en Coene Marcella, Molenhoek 63
 - Vermeire Walter, Staakstr. 93 9960 Assenede en Baers Linda, Kalve 5.
 - Nobels Eddy, Huivelde 2b, 9140 Zele en De Smet Martine, Overslagdijk 36
 - Lefebure Marnix, Begonialaan 8 9060 Zelzate en De Smet Sandra, Ramonshoek 27
 - Coppens Jean-Pierre, Moerbezielaan 3 9030 Gent en Blommaert Micheline, Tortelduifstr. 5
 - Van De Velde Etienne, Stationsstr. 20, Aper Monique, Stationsstr. 216
 - Daelman Erwin, Overslagdijk 30 en Herman Marleen, Walderdonk 1
 - De Smet Marnix, Mezenstr. 6 en Rosseel Veronique, idem.
 - Rouges Patrick, Stationsstr. 91 9130 Lochristi en Hoedemakers Marleen, Merelstr. 58
 - De Vos Danny, Doorndonkeindeken, 13 9108 Lokeren en Herman Mia, Meerstr. 17

- G**EBOORTEN :
- Colpaert Sofie, Walderdonk 44
 - Buyle Bart, Molenhoek 20
 - Audenaert Koen, Dennenlaan 16
 - Maes Steven, Mezenstr. 5
 - Dierick Mathias, Melkerijstr. 62
 - Vermeirsch Gwendolyn, Dahlialaan 19
 - Geraert Lesly, Smishoek 10
 - Gillis Bernardus, Overslag 24
 - Feyen Andy, Spreeuwstr. 21
 - L'Ecluse Kim en Kevin, Dorp 67
 - Creve Sofie, Langelede 132
 - De Nocker Johanna, Stationsstr. 26
 - Van Kerkhove Simon, Akkerstr.1
 - Daeyaert Bert, Salvialaan 12
 - De Smet Fleur, Roodborststr. 7
 - Iserbiet Manuella, Vinkenstr. 48
 - Bauwens Andy, Molenstr. 18
 - De Man Benny, Zwaluwlaan 27
 - Van Kwikkelberghe Jan, Groenstsr.14

- V**ERLIJDENS :
- Hillaert Cyrille, Overslagdijk 48 (73j.)
 - Criel Jozef, Langelede 44 (17j.)
 - Audenaerd Ceril, Rechtstro 11 (64j.)
 - Landuyt Anna, Stationsstr. 134 (58j.)
 - Van Pottelberge Remi, Molenhoek 25 (68j.)
 - Roeland Honoré, Stationstr. 167 (87j.)
 - Vanderwee Sabrina, Stationsstr. 178 (12j.)
 - Fierens Hortence, Walderdonk 12, (97j.)
 - Swartele Achiël, Stationsstr. 127 (58j.)
 - Sanchez Fernand, Stationsstr. 140 (35j.)
 - Stadeus Jozef, Godshuisstr. 13 (84j.)
 - De Weyn Alphonsina, Dorp 25 (70j.)
 - Castruyck Michel, Stationsstr. 33 (64j.)
 - Van Der Jeugd Jenny, Kleistr. 35 (72j.)
 - Van Den Brande Anna, Stationsstr. 215 (69j.)
 - Van Laere Maria, Spoorwegstr. 330 (73j.)

* (vervolg van de overlijdens tijdens het tweede kwartaal '83)

- Schobijn Leonia, Kalve 16 (94j.)
- De Clerck Achilles, Kerkstraat 29 (73j.)
- Breda Alice, Dorp 25 (85j.)
- Van Assel Frederik, Godshuisstr. 13 (83j.)

varia

* In het tweede kwartaal van '83 kwamen 78 mensen onze rangen op de gemeente vervoegen, 64 trokken van hier weg terwijl er binnen de gemeente 63 personen verhuisden.

* Het aantal inwoners van Wachtebeke op 30.06.1983 bedraagt 6940

*** In ons eerste nummer van dit jaar waarin wij een lijst van de huwelijksjubilea aankondigden is er een fout geslopen wat betreft de datum van De Vlieger Edward en Van Regenmortel Anna, Brandstr. 1 Hun feest gaat wel degelijk door op 7 september 1983 i.p.v. op 16 september.

*** Wanneer wij het over een jubileum hebben hoeft het niet steeds een huwelijksjubileum te betreffen. Want wij mogen ditmaal moederoverste van het rustoord De Mey, Zuster Livina, feliciteren met haar 50-jarig jubileum van kloosterzuster. Het feest had plaats op 6 juli 1983. Zuster Livina is reeds van 5.11.1969 moederoverste in het rustoord.

**Redaktieraad : De Maesschalck Rita , Rechtstro 10
Hesters Paul , Stationsstraat 165
Waeys Patrick , Tulpenaan 17**

(DEEL III)

Na een vakantie-pauze van 2 maanden hopen wij dat de repetities in september worden hernomen. Wij mogen er ons wel op verheugen dat er een akkoord bedongen werd om de voorstellingen op te voeren in de zaal van het klooster.

* LEVENSWANDEL VAN KAMIEL SAMAN

Reeds op 25-jarige leeftijd gaf Kamiel muziekonderricht aan kandidaat-spelende leden van de harmonie. Zo ook aan Henri en Alfons Van den Hende, Maurice en Victor Creve en aan Alois Ryckaert, allen familie van elkaar, dit eind 1919. Zij waren enkele van de begenadigden die hun muzikale uitdrukkingen wat verder konden verrijken dan een 'airken' te zingen in een staminé. Dit alles gebeurde in de zaal van Karel Bracke in de Kerkstraat, waar het lokaal gevestigd was en waar de harmonie zijn thuishaven had.

Tussendoor componeerde Kamiel, op teksten van meester Oscar Gallens, diverse cabaretliederen. Over dit laatste komen wij nog in een volgende aflevering terug. Zelf heb ik ook een lessenreeks achter de rug welke mij uiteindelijk een plaats in de harmonie opbracht. Mijn vader had reeds in 1939 zijn intrede in de harmonie gedaan. Het waren zedelijke verplichtingen tegenover zijn werkgever die hem deden besluiten aan te sluiten bij de harmonie De Eendracht.

Zo zag men in die tijd dat op alle gemeenten de muziekmaatschappijen politiek getind waren. Wie afhankelijk was van anderen om zijn dagelijks brood te verdienen was verplicht de één of andere zijde te kiezen. De Eendracht was katholiek gekleurd en al wie zijn belangen in en rond de melkerij en de landbouw lagen deed er best aan toe te treden tot deze muziekmaatschappij. De Vrije Zonen waren liberaal en nauw verbonden met de cementtegelfabriek in de Stationsstraat. Op den Overslag voerde de muziekvereniging Concordia een neutraal beleid dat openstond voor alle rang en stand, Belg of Nederlander.

Mijn vader roerde in de echte zin van het woord de grote trom bij de Eendracht.

In 1954 vatte ik mijn solfaïze lessen aan bij Kamiel Saman. Wij waren met een 35-tal die aan de eerste lessen deelnamen. In het begin kwamen de tekens op de notenbalk ons voor als oud-Egyptisch geschrift! Dat zo'n groep van 35 niet gemakkelijk in de hand te houden wat door

Kamiel zal U niet verwonderen.

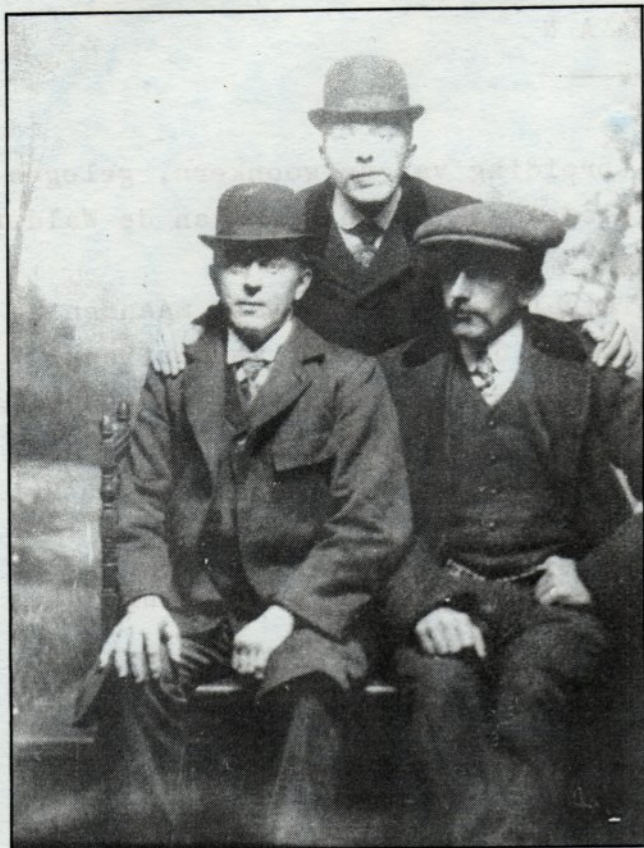

Foto : v.l.n.r. Vital Van Doorselaere,
Kamiel Saman en Alois De Pau, drie
onafscheidelijke vrienden van weleer.

De spanningen op school en daarna nog de muziekles werkte duidelijk op ons zenuwstelsel. Zo hebben we het Kamiel meer dan eens onmogelijk gemaakt. Maar Kamiel bleef altijd optimist en meerdere keren moest hij ingrijpen teneinde de gemoederen te bedaren.

Af en toe werd er iemand de les uitgestuurd of stond Kamiel met de tranen in de ogen wegens de treiterijen hem aangedaan.

Zo werd het Kamiel toch te machtig halverwege de lessenreeks, hij maakte zich, niet zonder reden, zó kwaad dat hij iedereen naar huis stuurde en zich vermaande nooit geen les meer te geven.

De ene al meer dan de andere voelde schuldgevoelens in zich opwellen terwijl wij de zaal met neerhangend hoofd verlieten. Wat eens was begonnen als een spelletje draaide uit op een klein drama.

Doch het optimisme, de levensvreugd van Kamiel haalde het op onze klein-geestigheid en 2 maanden na de betreurde feiten werden de lessen hervat. De grootste herrieschoppers van weleer bleven uit schaamte weg en alles werd met nieuwe moed aangepakt en succesrijk beëindigd.

Allen werden wij een muziekinstrument op maat toegeschoven, van fluit tuba, saxofoon, bugel, klarinet en trommel, elk naargelang zijn opgedane kennis van de notenleer en persoonlijke gestalte.

Na de opleiding in groep kregen wij privé lessen van Kamiel. Wij willen er op wijzen dat Kamiel dit alles deed uit pure liefde voor de muziek en voor zijn gehechtheid aan de harmonie.

Zelf mochten wij onze eerste openbare muziekgeluiden demonstreren op het St. Ceciliafeest in 1955.

Paul Hesters

E E N N I E U W E L A A N

Reeds voor de derde maal werd de uitbreiding van de woonkern, gelegen tussen de Melkerijstraat en de Langeledevaart op de wijk van de Walderdonk een feit.

Bij menig toekomstige eigenaar bereikte tijdens de laatste maanden de kuiswoede zijn hoogtepunt. Het resultaat is werkelijk verbluffend. Binnen de kortste keren werden de woningen herschapen tot een gezellige woonkern. Het is een oase van rust. Na een lange werkdag kan men er 's avonds ontspannen genieten van wat het leven te bieden heeft. Dit alles omgeven door weelderig groen.

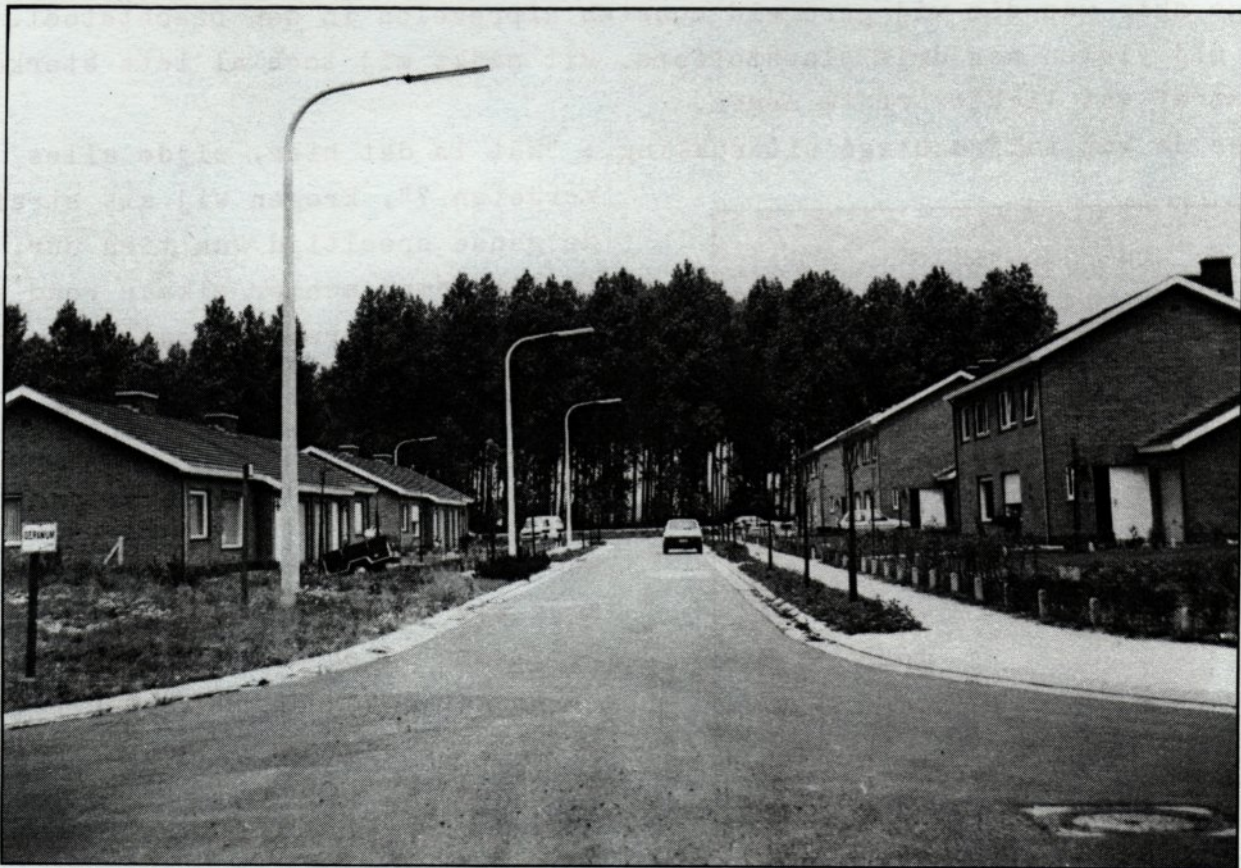
Bij deze wensen we alle inwoners uit de Geraniumlaan veel geluk met hun nieuwe woonst!

Foto : Zicht op de Geraniumlaan

Hier volgen de namen van de inwoners uit de Geraniumlaan :

- Dhr. en Mevr. Martens-Van Bastelaere
- Dhr. en Mevr. De Waegemaeker-De Mey
- Dhr. en Mevr. Verschraegen-Droesbeke
- Dhr. en Mevr. Van Acker-Buysse
- Dhr. en Mevr. Stadeus-Baeijens
- Dhr. en Mevr. Celie-Van Renteghem
- Dhr. en Mevr. De Geest-Van Hyfte
- Dhr. en Mevr. Meyvaert-Naudts
- Dhr. en Mevr. Van De Vijver-De La Ruelle
- Dhr. en Mevr. De Schepper-Van De Voorde
- Dhr. en Mevr. Suy-Cams

Paul Hesters

Foto : Zicht op de Geraniumlaan.

Wachtebeekse Beeldkens

"Uit Onze Kinderjaren."

Vervolg van "Zo maar een dag van toen..."

Een weesgegroet en het Onze Vader werden in een ijltempo afgerammeld. Ik zat toen bij meester Casneuf in het vijfde leerjaar. Onder een blik, hem eigen, werden de jongens muisstil. Er zou nooit iemand aan gedacht hebben ook maar iets tegen de gedachten zijner lesgever te doen. Hij had werkelijk de begaafdheid, de goede leerlingen nog beter te doen leren en de minderbegaafden de wijsheid in te stampen, ook al was zijn bedoeling niet altijd van die aard om ons gerust te stellen.

Een korte les, teneinde onze godsgelerdheid wat bij te schaven, werd mij fataal. Die dag liet mijn geheugen mij volledig in de steek. Ik kreeg de akte van berouw er maar niet volledig uit, alhoewel het de enige akte was die wij geregeld moesten afprevelen in den biechtstoel. Met mij vielen nog drie slachtoffers, dit maakt mij toch al iets sterker de straf wat lichter op te nemen.

Onder de wat luidruchtige uitdrukking : "Wat is dat hier, zijde alles vergeten ?", kregen wij als straf de ganse speeltijd van tien uur, in marstempo achter elkaar rond de koer te marcheren, de catechismus in de hand om zo de akte van berouw te leren. Er kwam een zucht van verlichting ! Na een half uur werden de godsdienstboeken opgeborgen want iedereen zou om de duur aan zijn eigen kunnen beginnen twijfelen. De stenen leien met de witgeschuurde houten rand errond werden boven gehaald, alsook de pennenbak en de sponsdoos.

Over de ganse klas werd een verdufte geur opgesnoven, afkomstig uit de sponsdozen. De griffels, aangescherpt op de buitenmuur van de klas, tikten als een over zijn toeren-draaiende wekker naarstig op zoek naar de uitkomst der rekenkundige vraagstukken.

Foto : Zit.v.l.n.r. De Waele Jos(+),
Casneuf Robert. Staande v.l.n.r. Gal-
lens Oscar, Scheire Marie(+)
en Marquenie

Albert (+)

Wij moesten onze blikken in drie verdelen teneinde eventueel de juiste oplossing op onze lei te kunnen krabbelen : vooreerst de meester zelf, ten tweede onze eigen lei en ten derde de lei van onze 'gebuur die het misschien beter kon dan wij zelf.

Bij een niet bevredigend resultaat van percentage leerlingen die de juiste uitkomst hadden, werd het systeem van werken om het juiste resultaat te bekomen nogmaals uitgelegd. Dit stond dan op de achterkant van het wegdraaiende deel van het bord. Iemand die dan nog niet zeker was dat hij het zou gekund hebben, gooide het beter over een andere boeg en kwam akkoord met zijn medemaat, teneinde de juiste oplossing af te schrijven.

Zo kon ik zelf regelmatig mijn menu aanvullen, want niets voor niets, in ruil voor wat appels of peren was ik altijd wel te benaderen voor zulke praktijken. Kon men niet tot een compromis komen dan zat het er dik in dat men de rest van de les op zijn blote knieën kon plaatsnemen op de hoek van de tree, tot spot van iedereen.

De bel die de speeltijd aankondigde was een werkelijke verademing in de geestelijke inspanning. Iedere leerling zocht zich zo snel mogelijk een weg naar buiten, uitgezonderd wij ons vieren die onze godsgelerdheid nog wat moesten bijschaven. Wij treuzelden zolang mogelijk in de klas om zo wat minder beschamende meters rond de koer te moeten afleggen.

Onder het oog van alle leerlingen zetten wij ons in beweging, goed oplettend wie er met ons lachte, want deze zouden wij in het beenderkot, buiten het gezichtsveld van de meester, de rekening presenteren. Iemand die daar belandde kwam er niet zonder waterlanders uit te voorschijn. De naam beenderkot was de naam van een fabriek gelegen te Zelzate die in de volksmond dezelfde naam droeg. In deze fabriek werden beenderen gebroken en gemalen tot allerlei doeleinden.

Die speeltijd leek een eeuwigheid het was deprimerend zo in ganzenpas rond de koer te gaan. De bel, die anders versteend mocht blijven hangen, kon niet snel genoeg naar

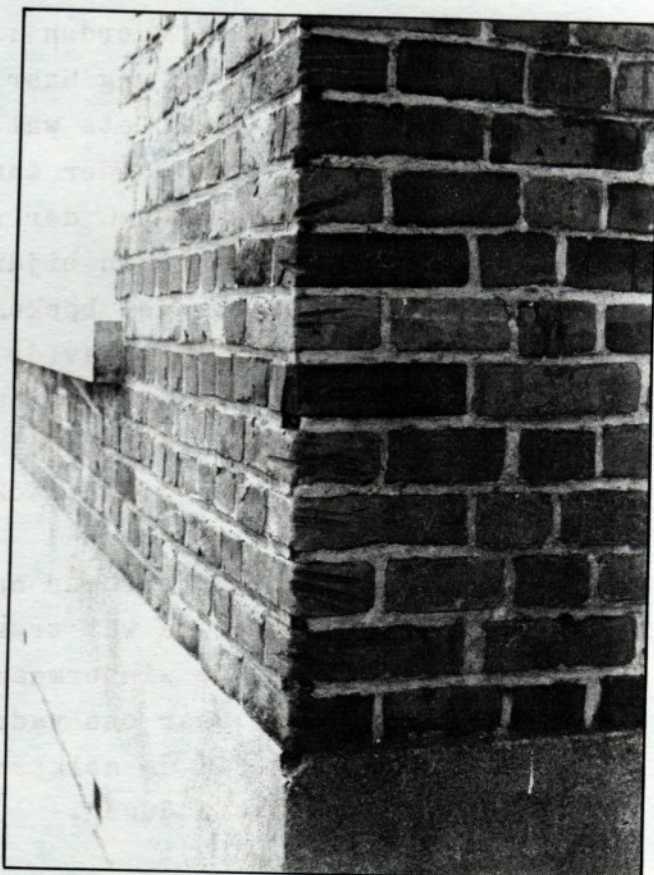

Foto : Gevolgen van het slijpen van griffels in de muren van de schoolgebouwen.

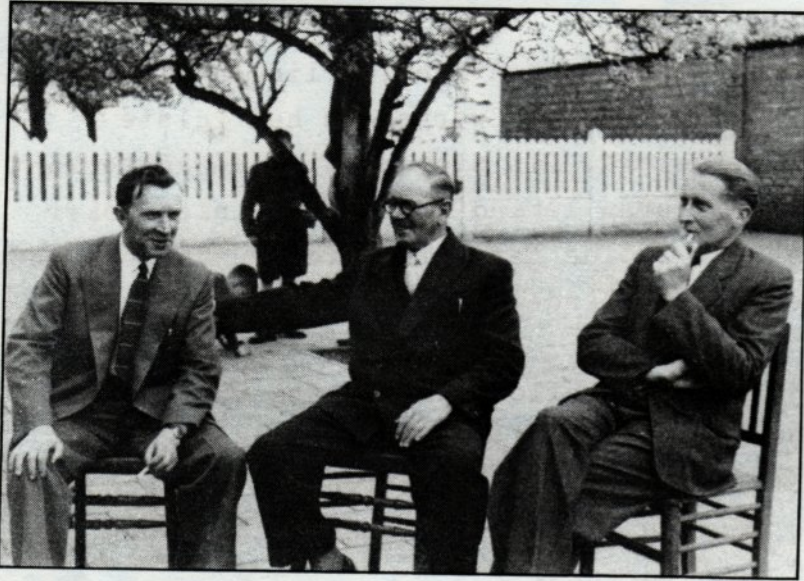

Foto: Meester Marquenie, De Waele en Gallens.
Bemerk op de achtergrond één der 2 peregomen
op de speelplaats, deze was volledig geplaveid.

heldere toon over de speelplaats laten weergalmen. Na de eerste beltoon spoedden wij ons ter klasse en borgen onze cathecismus op in de hoop er de volgende keer niet bij te zijn. Tijdens de speeltijd had de meester nog meer rekenraadsels op het bord getoverd zodat wij onze hersenen weer konden pijnigen. De huiswerkboeken werden ingeleverd om te peilen of ons geheugen wel juist en genoeg was bijgevuld.

Bij gebrek aan een uurwerk in de klas, moesten wij ons richten op de toestand onzer magen. Deze begonnen de nei-

ging tot grollen te bewerstelliggen, dit was het teken dat weldra het startschot zou klinken om aan deze onbehaaglijke gevoelens een eind te stellen. Met de laatste woorden : "Van de namiddag is het dictee !", werd iedereen vrij gelaten op weg naar huis. Het middagmaal op de school nuttigen was in die tijd iets wat nog niet op de agenda stond.

Het was nog de tijd van moeder aan de haard die met haar huiselijk werk zorgde voor het aaneenknopen der eindjes in een gezin, en zo haar deel in de welvaart van het gezin bijdroeg.

Verlost van het gesleur met boekentassen, trokken wij, de kortste weg nemende, huiswaarts. Langs Davids maalderij, door het land, alover het plein van Thuur Mossevelde, de plaats waar nu de post staat, bereikten we in de kortst mogelijke tijd de Stationsstraat.

Indien de "marchandieze" geen stokken in de wielen stak waren wij op 6 minuten thuis.

Met een ruk vloog de achterdeur open, de voetmat overspringend, werkten wij ons naar binnen om na wat trek- en sleurwerk onze plaats aan tafel in te nemen. Tijdens de wintermaanden werd het gekookte eten om 6 uur 's avonds verorberd, daar ons vader in die tijd van het jaar overdag in Gent werkte waar hij de melkproduktie onze koeien in de richting van de verbruiken hielp duwen.

(wordt vervolgd)

Paul Hesters

Wachtebeke

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring « Oud Wachtebeke »

10 Jaargang

4DE Kwartaal 1983

Foto : "Kapelletje langs de weg van de Melkerijstraat naar de Langelede. Die plaats noemt men in de volksmond "In den dust". Men treft dat woord aan op oude kaarten maar dan "Hurst" geschreven. "

Elk auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijk uitgever :

Paul Nestes, Stationsstraat 165, 1067 Oude Wachtebeke.

WAAR MEN GAAT LANGS VLAAMSE WEGEN...

 KAPELLETJES TE WACHTEBEKE.

Nog een beetje moe van het voorbije weekend en nog half slaperig laat ik mij in de autokussens zakken, start de motor en hopla, ik ben opnieuw vertrokken naar het dagelijkse werk. Het flauwe zomerzonnetje denkt ook niet aan opstaan. De vogeltjes kwetteren al en hier en daar gaat nog een garagepoort open, burens groeten even met de hand en zetten ook aan voor een nieuwe werkweek.

Langzaam draai ik het hoekje om en stop even om mijn collega te laten instappen. Blijgemutst en fris huppelt hij de wagen in, blijkbaar heeft het weekend hem deugd gedaan, klapt het portier dicht en begint zijn belevenissen te vertellen van de voorbije dagen. Ondertussen vervolgen wij onze weg, een routine ritje dat wij nu al jaren doen. Wij zetten er een beetje vaart in want wij zijn al aan de late kant en snorren nu dapper langs de Langelede richting Holland. Ik probeer een inspanning te doen het weekendverhaal van mijn collega te volgen en knik maar steeds begrijpend alhoewel slechts hier en daar een zin werkelijk tot mij doordringt. Plotseling onderbreekt hij zijn verhaal, draait zijn hoofd naar rechts en enige dat ik nog hoor is : tjien, dat had ik nu nog nooit opgemerkt. Ik staar hem een ogenblik niet begrijpend aan en even verder begint hij opnieuw. Wel potverdorie, en dat heb ik ook nog niet gezien. Vragen kijkt hij mij aan en zegt. "Zeg Triek wist gij dat daar in de top van die schuur een kapelletje ingebouwd is en ginds een beetje verder ook al." Wat heeft hij nu in 's hemelsnaams gezien? Der beginnen kapelletjes voor zijn ogen te zweven, allé kom nou. Ik weet slechts van het kapelletje ginds in den draai, van dit in de schuur van Verswalm en van dat daar rechtover bij A. Bruyne. Wij zullen er vanavond eens op letten. Hij laat zich wat dieper in de kussens zakken en zegt tot aan het werk geen woord meer.

Tot hier toe, dit als inleiding : dit is zomaar een waar verhaaltje dat ik neergepend heb, alleen maar om aan te tonen hoe wij in onze moderne tijd alle oog verloren hebben voor de alledaagse dingen die ons omringen, voor de mooie hoekjes van onze gemeente, voor de mooie gebouwen van vroeger.

Dit verhaaltje is ondertussen een paar jaren oud maar het is steeds bij mij gebleven. Meerdere malen heb ik sindsdien de fiets genomen en ben op speurtocht getrokken langs straten en veldwegels en heb ik geprobeerd een beetje een inventaris op te maken van wat er ons nog aan kapelletjes rest op onze gemeente. In enkele volgende rubrieken zal ik trachten een zo goed mogelijk overzicht te geven van wat ik nog heb kunnen ontdekken.

Het is een ware zoektocht geworden en ik kan dus ook niet de garantie geven dat ik ze nu allemaal gevonden heb.

Wellicht ben ik er hier of daar eentje vergeten of heb ik het domweg niet gezien. Beste lezer, graag verwacht ik dan ook van U alle nuttige opmerkingen hieromtrent, aanvullingen, anekdotes enz... Verwittig mij dan even en ik kom bij U langs (tel. 45 08 24) Ook heb ik meegemaakt dat ik op sommige van mijn rondes moest vaststellen dat een kapelletje verdwenen was daar waar ik het enkele weken tevoren nog in goede staat had aangetroffen. Jammer !!!

De meeste kapelletjes die wij langs onze wegen aantreffen zijn wel de Maria kapelletjes, typisch voor het Vlaamse land zegt men ("Waar men gaat langs vlaamse wegen...komt men U Maria tegen " enz...)

Ik moet hier nochtans direkt opmerken dat ik in het Franstalige België, in de Ardennen nl., dorpjes ken waar men bijna van huis tot huis een Mariakapelletje aan de gevel aantreft. De Moeder Gods trekt zich niets aan van communautair gezwans, van regionale discussies of gewestelijke problematiek. Men vindt de tekens van haar verering dus overal en in dezelfde mate.

De tweede figuur die wij terugvinden in zijn gemetste muurkapelletjes al of niet achter bedoft glas verborgen is de H. Antonius. Dit soort kapelletjes komt hoofdzakelijk voor op boerenhoven, ingemetst in de topgevel van de schuur. Bij de Antonius - verering moeten wij toch een vraagteken zetten, want op de meeste plaatsen heeft men de H. Antonius met het kindje Jezus een ereplaatsje gegeven. Wat deze H. Antonius van Padua als bijzonder kenmerk voor de boerenhoven heeft is mij onbekend maar ik vermoed dat hier een vergissing in het spel is en dat het eigenlijk de bedoeling was de smeekbeden te richten tot zijn naamgenoot " de H. Antonius abt met het varkentje", die in onze streken algemeen geëerd en aanbeden werd tot voorkoming van de varkenspest en andere ziekten bij de veestapel (Sint Antoniusvier)

Maar kom, wie kijkt er nu zo nauw en wellicht zullen de twee Antoniusen in de hemel de vergissing wel niet zo sonder betekenis en de respectieve

lijke correspondentie uitwisselen.

EN NU OP PAD !

Ik wil de tocht beginnen zoals dit verhaal begon enkele jaren terug
nl. langs de Langelede.
Eerste halte : " Het kapelletje in de bocht".

Foto : Inhuldiging van het kapelletje 1949

Hier sta ik eigenlijk een beetje in het rond te draaien - geen enkel uiterlijk kenteken die mij iets meer kan vertellen over dit kapelletje - geen datum - geen opschrift, niets. Van een vrouw in de buurt verneem ik dat Mevr. Celie zo'n beetje toezicht heeft op dat kapelletje en dat zij wel meer hierover zal weten.

Inderdaad, op het hof van Mevr. Hubert Celie- Van Assel, Langelede 29 wordt ik direkt al wat wijzer. Samen met haar nicht onderhoudt zij het kapelletje. De juiste datum dat dit kapelletje gezet is weet ik niet meer zegt Mevr. Celie maar wel weet ik dat pastoor Perqui het heeft ingewijd. Daar heb ik nog foto's van en meteen gaat Mevr. Celie de oude doos van de zolder halen. Pastoor Perqui heeft toen voor het Mariabeeldje gezorgd. Wat er nu in staat is niet meer het originele. Op een keer stelden wij vast dat het gestolen was, wij hebben er dan natuurlijk onmiddellijk een nieuw ingeplaatst. In de Mei-maand, tijdens den oorlog 40-45 gingen de mensen van de Langelede alle avonden de rozenkrans bidden bij dat kapelletje voor de (door de Duitsers) weggevoerden van de wijk. Soms als wij van een weggevoerde leslicht nieuws

hadden gingen wij daar bij dat kapelletje zelfs een novene doen. Maar aan wie dat kapelletje is toegewijd en wanneer het gezet is dat zou Martha Scheire U wel kunnen zeggen, zij was in die tijd onderwijzeres op de Langelede...

Daar ga ik dan maar even op af - Dank U Mevrouw Celie.

Het bezoek aan Mevr. Martha Scheire bracht aan het licht dat het kapelletje daar moet gebouwd zijn rond het jaar 1948. Maar, zegt ze, Mevr. Marquenie-Irma Van Assel- die moet daar nog meer kunnen van vertellen. Dus maar weer op pad.

Ja, inderdaad, vertelt ook Irma, in den oorlog gingen wij daar lezen voor onze jongens maar daar was toen nog wel een ander kapelletje hoor ! Dat hing aan een ijzeren paal. Op een keer was de paal omver gevallen en Petrus Van Assel heeft hem toen nog weer recht gezet. Daarna heeft mijn tante Irma van Assel zowat het initiatief genomen voor een nieuw kapelletje. Na een geldinzameling in de buurt (van de Langelede) kon Leo Van Assel, metser bij Henry Van den Hende aan de slag. En nu onderhoud ik zo een beetje dat kapelletje hé.

Allemaal dank voor de inlichtingen beste mensen, maar nu moeten wij terug verder...

Patrick Waeytens.

*** Andermaal zwaaide de slopershamer op onze gemeente. Ditmaal werd de melkerij met de grond gelijk gemaakt. Wegens plaatsgebrek zullen wij in één van onze volgende nummers een korte historische schets geven over dit gewezen bedrijf.

Redaktieraad : De Maesschalck Rita, Rechtstro 10
Hesters Paul, Stationsstr. 165
Waeytens Patrick, Tulpenlaan 117

MUZIKALE ONTSPANNINGSVOND 1984

(DEEL IV)

In deze vierde aflevering over de levenswandel van Kamiel Saman, als voorbereiding op de ONTSPANNINGSVOND, willen wij even blijven stilstaan bij één van zijn vele muzikale gaven, nl. het componeren van kabaretmuziek.

Rond de jaren '30, toen de studentenbond op onze gemeente weeldig floreerde, vatten men het plan op om tijdens een toneelavond als tussenstuk van drama naar klucht het publiek te vergasten op een tweezang. Om die reden werd de tweezang "Vliegen" aangevraagd. Bij het nazien van tekst en muziek verdwenen echter de optimistische gevoelens van weleer. Men kwam op het idee om dan maar eigen artiesten aan te spreken. Er werd contact opgenomen met meester Galens en musicus Kamiel Saman. Ze werden beiden warm gemaakt om hun innerlijke gevoelens op papier te zetten...het eerste kabaretlied werd geboren. Het kreeg de naam "Vliegen mag niet bestaan". Het aangevraagde stuk verging in het niet na het aanhoren van de dicht- en muziekkunst van ons lokaal talent. De mensen kwamen in tegenstelling met de titel van het lied, de zaal binnen gevlogen! Dit overweldigend succes vormde een stimulans om voort te doen. De meester, de tekstschrijver en Kamiel, de melodiemaker, vormden een excellent paar. Ze kregen zelfs felicitaties van Emiel Hullebroeck die in hetzelfde genre zeker geen klein broertje was !

Wat begonnen was als opvulling van toneel- en muziekavonden groeide weldra uit tot een eigen kabaretavond. Omstreeks het jaar 1935 stichtte men de kabaretgroep "D LACHENDE KAMIELKENS". De mannen van het eerste uur waren o.m. Oscar Galens, Kamiel Saman, Jozef De Cock, Albert D'Herde en Julien Kopers, de declamator.

Wat zeker veel bijval genoot was het optreden van "Doctor Visiowalis", gespeeld door O. Galens, die daar een genie in was. De act bestond erin een willekeurige zin uit het publiek achterstevoor te lezen zonder hem te zien. Vb. 'Ik ga naar school met de fiets'

'Ki ag raan loohcs tem ed steif'

Dit voorbeeld is een korte zin, de zinnen mochten driemaal zolang zijn toch slaagde meester Galens erin om de zinnen bliksemsnel achterstevoor te lezen zonder de geschreven tekst te zien !!

Door het overdonderende succes verhuisden de plaatselijke optredens dra buiten onze gemeentegrenzen. Men trad o.m. op in Sinaai, Assenede, Moerbeke, Zaffelare, De Pinte enz....

De eerste chauffeur die onze artiesten naar hun plaats van optreden reed was Clement Dauwe van de Pottershoek. Eens belande men met Clement in De Pinte waar onze taximan teveel van die andere pinten achterover sloeg zodat men naar een andere chauffeur moest uitzien om toch niet later dan den maandagmorgen thuis te komen...

Het werd Jules Batselier, ex-wielrenner, die de karwei opknapte. Trouw als altijd en steeds op de hoede voor overmatig alcoholgebruik zette Jules zich altijd tijdens de voorstelling op de eerste rij en genoot, alhoewel reeds 50-maal hetzelfde gezien te hebben, nog telkens opnieuw van de opvoering.

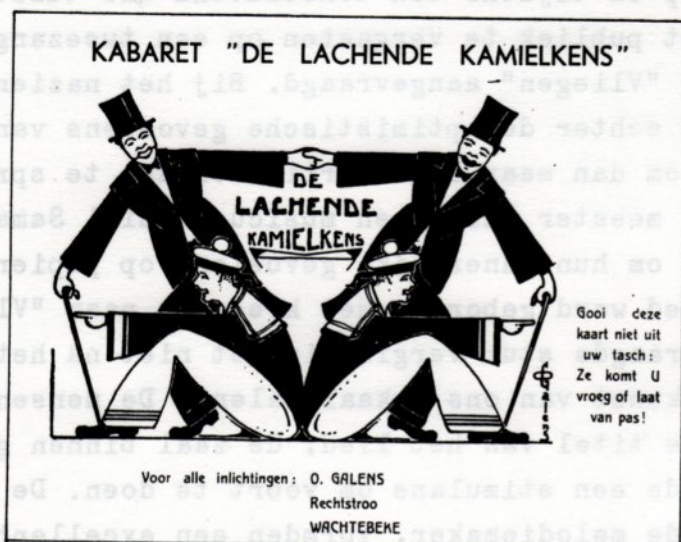

Foto : Embleem van de cabaretavonden.

Kamiel en Oscar, laten wij ze nu zo maar noemen, hebben toch eens een krachttoer uitgehaald om een lied op tijd op papier te schrijven.

Op een Ceciliafeest van de fanfare werd aan Kamiel gevraagd of hij een lied kon komponeren. De bereidwillige Kamiel stemde spontaan toe. Toen hij daarna hoorde dat het reeds binnen de 14 dagen moest opgevoerd worden lagen de zaken anders. Vliegenvlug werd Oscar, onze tekstschrijver, ter hulp geroepen. En reeds de maandagavond stond de tekst op papier en men noemde het lied "O mocht ik". De dinsdag stond het lied reeds bij Kamiel op het getouw en werd alle andere werk naar later verwezen. En werkelijk de woensdag konden de repetities aangevat worden. Van een krachtproef gesproken ...!!

Toen de oorlog uitbrak viel de cabaretgroep uit elkaar. Doch tot op heden hoort men nog vele liedjes onder de mensen en af en toe wordt een familiefeest wat opgeluisterd door één of ander liedje van de verdwenen cabaretgroep. In 1984 zullen wij allen deze onvergetelijke melodieën van toen terug kunnen beluisteren, dankzij de inspanningen van de KAMIEL SAMAN VRIENDEN. Tot volgend jaar...

 IN MEMORIAM Z.E.H. PASTOOR-DEKEN REMI VAN BAEVEGHEM.

Op 22 augustus 1983 werd onze Deken Van Baeveghem ten grave gedragen. Hierna volgt een korte levensbeschrijving van pastoor-deken Van Baeveghem.

"Pastoor-Deken Van Baeveghem werd op 5 september 1908 geboren te Dikkelvenne.

In de normaalschool van Oostakker-Lourdes behaalde hij zijn onderwijzersdiploma. Na zijn legerdienst stond hij enkele jaren voor de klas in de St. Stefanusparochie te Gent.

Op 24 april 1938 werd hij priester gewijd te Gent.

Tot 1960 deed hij dienst als onderpastoor in verschillende volkswijken van Gent.

Daarna werd hij pastoor benoemd, opnieuw in een parochie van hoofdzakelijk arbeidersgezinnen, Rieme-Ertvelde.

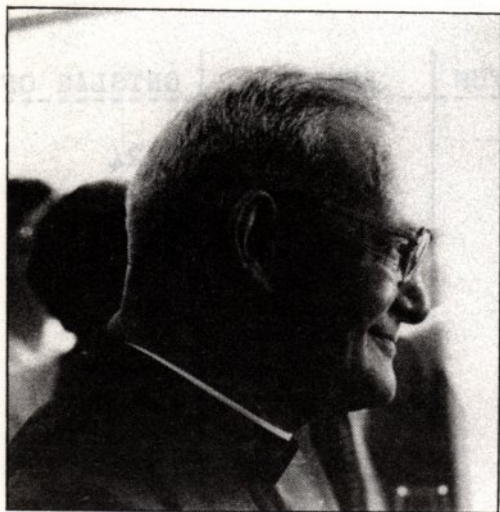

Foto: Pastoor-Deken Van Baeveghem
tijdens de opening van de
nieuwe feestzaal in de
kerkstraat

Hij beleefde er de grote vreugde voor de tweede maal een kerkwijding mee te maken : de in 1940 door de beschieting beschadigde en in 1944 door de bombardementen vernielde kerk werd herbouwd en op 26 mei 1963 nieuw ingewijd. Uiteindelijk op 18.1.1966 werd hij pastoor benoemd in onze gemeente, in opvolging van de toen nog levende pastoors C. Camerman en Perquy. Op 1.1.1969 werd hij de eerste pastoor-deken van het kersvers decanaat Wachtebeke. Meer dan 17 jaar is hij hier de wijze, dynamische parochieherder geweest, 14 jaar de enthousiaste coördinator en bezieler van dit dekanaat in de kanaalzone. Pastoor-deken Van Baeveghem stierf op 17.08.1983 in het St. Vincentiusziekenhuis te Gent.*

*Bron :: de uitvaartmonografie gehouden door Dr. V. Van der Gucht, A. Roets.

Onze Pastoors

Naar aanleiding van het ten grave dragen van onze dorpsheerder willen wij de gelegenheid te baat nemen een lijst van al de voorgangers van onze betreunde Pastoor-deken op te sommen. Wij vatten aan in het jaar 1405.

Ondertussen verwachten wij de 40-ste pastoor op onze gemeente, die benoemd is op 3-10-1983

Het is tevens geleden van 17.10.1927 dat wij, inwoners van Wachtebeke, de droeve taak op ons moesten nemen een dienstdoende pastoor naar zijn laatste rustplaats te begeleiden.

De gegevens van de hiernavolgende lijst zijn ontleend uit :

- Appeltjes van het Meetjesland
- Een historisch - demografische studie van Wachtebeke (1650-1760) van Rita De Maesschalck.
- gegevens van het Bisdom.

NAAM EN VOORNAAM	GEB. DATUM	BENOEMD	ONTSLAG OF †
Olivier De Voghelaere		1405	1424
Willem De Voghelaere		1425	1428
Willem Thoysaert		1428	1431
Nicolaas De Weel		-	1475
Francies De Moer		1475	1481
Johan De Loose		1481	1488
Christophoor De Stambroeck		1488	1492 +
(1) Johan De Valle		15.12.1492	1493
Janne Lescuyer		8.2. 1493	1496
Arnout Vegel		-	1507
Johan Pieper		1507	1512 +
(2) Pieter Herbrant		1512	1547 +
Johan Glad		11.1. 1547	1552
Egidius De Borne		1552	1558 +
(3) Jan De Clercq		13.5. 1558	1585 +
Jacob Bertram		17.6. 1585	1594
Ghisleen De Clercq	1530	1594	1612
Andreas Tielman		1.5. 1612	1613
Paulus De Molenaar		27.9. 1613	29.1.1614
Laurens Van Damme	1584	8.12. 1614	2.1.1629

NAAM-EN VOORNAAM	GEB. DATUM	BENOEMD	ONTSLAG OF †
Theodoor Van Sante(N)		2.1.1629	10.3.1632
Adriaan Speleers	1604	26.4.1632	28.7.1648 +
Gijzelbrecht Van Der Moeren	1615	9.8.1648	20.4.1637
Gerard Struyvinck	1601	20.4.1657	16.1.1669
Jan De Meyere	1633	16.1.1669	3.8.1678 +
Jan Van Westerhoudt	25.1.1640	9.12.1678	10.3.1727 +
Josephus De Wolf	31.10.1696	16.4.1727	17.8.1768 +
Petrus Josephus Wasteels		20.9.1768	2.3.1775 +
Philippe Jacob Coen	25.2.1730	20.3.1775	18.3.1805 +
Jan Francies Van Doorne	14.1.1766	2.7.1805	31.3.1823
Georges Van Rossen	26.11.1788	17.6.1823	20.9.1868
Benjamin Walraet	23.3.1823	22.9.1868	10.11.1890 +
Bruno D'Hont	9.11.1829	4.12.1890	13.9.1901 +
Jules Cornand	23.6.1857	18.10.1901	28.9.1905
Emiel Van Wesemael	24.5.1855	2.10.1905	15.2.1907
Alfons Van der Stee	27.12.1856	19.2.1907	17.10.1927 +
Charles Camerman	17.10.1873	3.11.1927	6.2.1947
Julien Perquy	20.2.1897	6.2.1947	30.12.1965
(4) Remi Van Baeveghem	3.9.1908	12.1.1966	17.8.1983 +
(5) Jozef Reykaert Jozef	18.3.1933	3.10.1983	-

+ betekent overleden tijdens hun ambtstermijn op onze gemeente.

- (1) Johan De Valle (Van Den Daele ?)
- (2) Pieter Herbrant (Heerbroeck ?)
- (3) Jan De Clercq was wel pastoor van 1558-1585 doch wegens onbekende redenen (ziekte ?) werd hij vervangen door Andries Van de Lysbetten 1568-1585.
- (4) Remi Van Baeveghem werd deken benoemd van Dekanaat Wachtebeke 1.1.1969.
- (5) Wachtebeke blijft met de benoeming van pastoor Reykaert geen dekenaat meer.

Paul Hesters

Babeekse Varia

*** DERDE KWARTAAL 1983 , DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING :

- HUWELIJKEN :**
- Witteman Jacob, J. Noordstr. 82 Boekhoute en Migom Ilse, Stationsstraat 50
 - D'Alleine Geert, Collegestr. 93, Assebroek en Houben Greta, Peene 14
 - Bruggeman Luc, Winkelwarande 85 en De Moor Annemarie, Ramonsh. 20
 - Schauvlieghe Filip, Pastoorshoek 4, Evergem en Hamerlynck Martine, Groenstraat 3
 - Nuytinck Eddy, Wachtebekestr. 191, Zelzate en Van De Wiele Martine, Melkerijstr. 83
 - Schwing Patrick, Nachtegaalstr. 39 en Dierickx Martine, idem
 - Chalmet Dirk, Leegstr. 59 en De Smet Marleen, Papdijk 16.
 - De Paepe Robert, Hulstboomstr. 73, Gent en Colle Nicole, Mezenstr. 12
 - Vanderveken Marcel, Ijsvogelstr. 13 en Goossens Godelieve, De Smetstraat 67, Gent
 - Van Acker Peter, Overslagdijk 50 en Thys Conny, idem.
 - De Lobel Harry, Pitsenbosdreef 36, Brugge en De Vylder Marie-Claire, Godshuisstr. 3
 - Bauwens Luc, St. Kruisdorp 37, Gent en L'Ecluse Martine, Stat. 175

- EBOORTEN :**
- Vereecke Jens, Ramonshoek 6
 - De Roeck Jimmy, Langelede 75
 - Huygens Thomas, Langelede 147
 - De Witte Bijde, Roodborststr. 8
 - Castryck Elly, Melkerijstr. 39
 - Mestdag Christof, Peene 38
 - Schwing Jimmy, Nachtegaalstr. 39
 - De Bruyne Tim, Salvialaan 13
 - Chalmet Brecht, Molenhoek 67
 - Notterdaeme Frédéric, Spechtstr. 3
 - Vermeire Robin, Kalve 5
 - Janssens Nick, Bloemenweg 13
 - Scheire Karen, Walderdonk 64
 - Rusch Timothy, Roodborstr. 16
 - Neubauer Nick, Nachtegaalstr. 16
 - Bogaert Sarah, Kerkstr. 42
 - Poppe Hanne, Langelede 126

- VERLIJDENS :**
- Baetens Julma, Meersstr. 16 (66j.)
 - De Vylder Gustaaf, Rechtstro 22 (77j.)
 - Coppieters Eugeen, Stationsstr. 118 (64j.)
 - Van De Walle Carina, Cornilstr. 6 (19j.)
 - De La Court René, Overslag 41 (70j.)
 - Van Megroot Victor, St. Elooipolder (80j.)
 - Fierens Martha, Akkerstr. 5 (79j.)
 - De Wyn Gilbertus, St. Jan Baptist, (59j.)
 - Haemers André, Langelede 99 (51j.)
 - Geets Luciaan, Stationsstr. 161 (50j.)
 - Colman René, Godshuisstr. 13 (86j.)
 - Delporte Iréne, Lijsterstr. 30 (59j.)
 - Van Baeveghem Remi, Dorp 35 (74j.)
 - Audenaert Jean, Stationsstr. 44 (53j.)
 - Buyck Georges, Stationsstr. 133 (40j.)

vervolg overlijdens zie p. X 64

Wachtebeekse Beeldkens

Uit Onze Kinderjaren.

Vervolg van "Zo maar een dag van toen ..."

Tijdens de zomermaanden was het 's nachts werken geblazen, daar het warme weer overdag niet zo een beste invloed op de melk had.

Na het prevelen van een weesgegroet prikte moeder met de punt van het broodmes een kruisteken in de onderkant van het brood om vervolgens de boterhammen met de regelmaat van een klok af te snijden. Terwijl wij zelf onze stuten wat bepleisterd hadden met smout of margarine verdeelde moeder de gebakken eierkoek in zo juist mogelijk gelijke delen om niemand te bevoor- of benadelen.

Ons eten was nog niet van tussen onze tanden of wij trachtten reeds wat warmte van onze Leuvense stoof op te slagen, die konden wij best gebruiken op onze weg naar school.

Na een vluchtige kledij-inspektie werden wij aangemaand onze laatste 3 uren onderricht op de school te gaan volgen.

Ditmaal zonder hulpvaardig vervoer van een melkboer maar toch zonder de last van een vervelende boekentas werd al jakkeleurend de school bereikt.

Hetzelfde scenario als in de voormiddag speelde zich af op de koer. Weer tot de orde geroepen door een belstoot werd de plaats in de klas opgezocht, wel wat tegenmorrend, want op een dictee was niet iedereen verkikkerd.

Onder het waakzame oog van de meester die schoorvoetend tussen de banken laveerde, werden de soms mirakuleuze woorden, in de hoop dat het juist was, op de lei gegriffeld.

Alle middelen waren goed om ongezien het juiste woord opgeschreven te krijgen, kleine papiertjes deden de circulatie door gans de klas, ook menige handpalm en arm was een pleisterplaats voor vermeende moeilijke woorden.

Er scheen geen einde te komen aan dit ellenlang dictee; het was dan ook een grote opluchting de laatste woorden van dit alles op te tekenen.

De uitslag van dit gebeuren varieerde van 3 tot een oneindig aantal fouten. Deze les werd gevolgd door zinsontleding waar werkwoord, onderwerp, gezegde, lidwoord, voorzetsel, bijwoord, voegwoord, lijdend voorwerp enz... terugkerende dingen waren. Mijn gedachten hielden meestal stil bij dit laatste woord : "lijdend voorwerp", dit was zeker op ons bedoeld want in zo een les kon de klasgemeenschap afzien.

De laatste rustpauze werd dan ook gretig te baat genomen om onze hersenen en zenuwen wat te ontspannen om daarna het laatste deel van de lessen van deze dag aan te vatten.

Met aardrijkskunde en geschiedenis waren wij toch aan iets wat interessantere lessen gekomen. De landkaarten aan de muur trachtten ons wat wijzer te maken in een doolhof van landen, hoofdsteden, rivieren en grenzen van onze wereld.

Bij de geschiedenis werd boeiend geluisterd naar verhalen over ridders oorlogen, kruistochten, gulden sporenslag, slag van Waterloo en de onthoofding van Egmont en Hoorn, waarbij wij de hoofden van deze onverschrokken kerels in onze gedachten al zagen rollen.

Wanneer het op data's en verdragen aankwam, zakte de belangstelling weer naar een dieptepunt.

Met een haast werd ons nog medegedeeld wat onze huistaak zou zijn, zodat wij om halfvier onze lessenaars konden verlaten.

Enkele van onze kameraden deden nog overuren, en presteerden het om nog een mondje Frans te leren. Deze opleiding werd tegen een bepaalde vergoeding gegeven na de officiële lessen.

Wie nog overuren klopten, waren zij die tegen de gedachtengang van meester De Waele hadden gezondigd en zodoende het water in de rioolput op de koer mochten bewonderen door op de rooster te gaan plaatsnemen na de lessen, zolang tot de meester, die in het schoolhuis woonde, een teken gaf dat zij naar huis mochten. Die tijd kon nogal variëren van 10 minuten tot, bij vergetelheid van het schoolhoofd, 1 uur of meer.

Foto : Rioolrooster midden op de speelplaats. Pleisterplaats van menig gesstraftedebinbig.

Er zijn weinig schoollopers van de gemeenteschool op de Walderdonk die niet één of meermaals kennis hebben gemaakt met dit laatste. Tot overmaat van deze ramp kon men de tijd die men op de rooster had gestaan niet meer inhalen op de weg naar huis, zodat men bij zijn thuiskomst nog wat minder vleierende woorden en gebaren naar het hoofd kreeg geslingerd.

Wij waren nog niet goed over de huisdorpel of werden aangemaand onze schone kleren af te leggen en te ruilen voor onze vuile ; deze omvatte een grijze of zwarte kiel of voorschoot en een korte broek.

Het verse brood van bakker Van Laere was het volgende objekt. Ongezien boorden wij met onze kleine vingers gaten in de zijkant van het brood daar waar de broden elkaar hadden geraakt in de oven en dus het malst waren. Met een haakbeweging van onze vinger haalden wij de malse brokken brood naar buiten om als een heerlijke versnapering naar binnen te slokken.

Het gevolg van dit alles was dat wij tijdens de schaftijd om 4 uur rondellen kregen voorgeschoteld in plaats van volwaardige boterhammen. Vluchtig werden deze laatste naar binnen gespeeld om nog een uurtje buiten te kunnen ravotten terwijl het nog niet donker was.

Dit uurtje spelen eindigde meestal in een strijdtoneel op het Statieplein waar de goeie het met de slechte uitvochten, en natuurlijk gelijk in een film, de goeie altijd wonnen. Langer dan een uur openlucht ontspanning kregen wij in de wintermaanden niet, want ons huiswerk moest voor de thuiskomst van vader gemaakt zijn. Deze laatste geestelijke inspanning van de dag was ook niet altijd van die aard om onze zenuwen kalm te houden. Zelf heb ik menig schrijfinstrument naar de bliksem geholpen wanneer de vermeende juiste oplossing achterwege bleef. Doch na wat wijze raad van moeder kwam alles toch nog voor de thuiskomst van vader in orde zodat wij zonder strubbelingen en kalm aan de tafel konden aanschuiven om het gekookte eten aan te spreken.

De oudste had tot taak het gebed voor te lezen. Bij de minste hapering werden alle ogen verwijtend op de voorleze gericht om hem te beschamen. Tijdens het eten werd niet gesproken. Het was niet nodig om ook maar één woord te uiten of de blik van vader bracht ons tot andere gedachten. Eén voor één werd ons bord gevuld met warme spijzen : aardappelen, alle soorten koolvruchten waren de voornaamste ingrediënten die wij tijdens de wintermaanden regelmatig voorgeschoteld kregen. Als vlees : buikstuk, worst en coteletten die ons eigen mestvarken had geproduceerd.

Over de kookkunst viel zeker niet te klagen, doch iedereen had wel eens zijn eigen smaak. Het was altijd eten wat de pot kookte, willen of niet willen. Zelf had ik een grote afkeer voor wat zij bij ons "brokkenpap" noemden. Dit was zoete melkpap met beschuit of brood in. Ik moest al kokhalzen bij de gedachte alleen, maar vader kende geen medelijden. Dankzij de hulp van moeder, die het toch klaarspeelde het dunste van de pap te scheppen met zowenig mogelijk brokken erin, werd alles nog in der minne geregeld.

Ook voor suiker was ons vader allergisch ! De rijstpap of karnemelkpap moest zonder toevoeging van suiker gegeten worden. Wegens een algemeen stil protest konden wij toch wat extra suiker verkrijgen.

Het schijnt dat dit een politieke zet was, want het suiker had een bepaalde kleur... het kwam uit Moerbeke-Waas !!

Wanneer iedereen gedaan had met eten, niet vroeger, mochten wij onze plaats verlaten en onze beurtrol als schotelafdroger innemen.

De stilte welke tijdens het eten heerste, ruimde nu plaats voor wat luidruchtiger uitlatingen. De radio ging aan en werd op Brussel gezet om het soldatenhalfuurtje te beluisteren.

Nu de wasbeurt naderde werd de alom gekende Sunlightzeep bovengehaald, samen met een kleine waskom. De zingende theeketel op de stoof werd aangesproken om de grootste kilte uit het frisse water te verdrijven en ons van rillingen en kippenvel te vrijwaren.

Algauw was de keuken in een saunabad herschapen waar de zwoele vochtige lucht doorkruist werd met aai... 't doe zere jong ...zeg jong , aai... Alle zeeprestjes werden bijgehouden om te versnijden in kleine stukken die men gebruikte om de grote was te doen.

Iets voor 19 uur was het aanschuiven geblazen bij vader die moe, maar zelfvoldaan, wat uitblaasde in de met wisselende gevlochten zetel. Met een vluchtig kruisje en God beware U, stormden wij de trap op, want alles in huis moest stil zijn om de nieuwsberichten van 19 uur aandachtig te kunnen volgen.

Na een slag in het wijwatervat, misschien om onze duivels wat in te binden doken wij onze bedstede in. De ijsbloemen begonnen zich reeds op het vensterglas af te tekenen. Zij zouden morgenochtend een prachtig wintertafereel bieden dat geen enkele schilder kon evenaren.

Beneden, buiten ons gezichtsveld, werd over alle dagelijkse gezinsproblemen wat nagekaart. Zo blaasde men wat stoom af en liet men zich uitbollen met misschien de gedachte van ons gezin wat uit te breiden...

EINDE.

Paul Hesters.

TENTOONSTELLING

Het is weer zover. Onze tentoonstelling in de oude gemeente jongensschool kunt U andermaal bewonderen op 5 en 6 NOVEMBER 1983. Het hoofdthema is dit jaar : sportmannen en ploegen uit onze gemeente van vroeger en hedendaagse sportaktualiteiten. Er is heel wat te bekijken : wielrenners, voetballers, biljarters, het krulbollen, atletiek, schutters- en duivenmaatschappijen, volleybal, boksen, basket enz...

Ook een serie foto's van een Vlaamse Kermis van 1 en 2 september 1929. Er zijn ook een aantal foto's over jubilea, afkomstig uit het gemeente-archief. Tussenin vinden wij een reeks vergrote oude prentkaarten uit onze eigen verzameling. Nu de melkerij afgebroken is kunt U heel wat foto's bekijken van deze instelling van rond de jaren ' 50.

Uit onze vorige tentoonstelling hebben wij het besluit getrokken dat de kijklustigen nood hadden aan gepreksruimte en een gezellige zit. Dit probleem hebben wij verholpen : er staat nu een derde klaslokaal ter beschikking dat zal ingericht worden als een oud dorpscafé genaamd "IN DE ZWAAN" naar het oudst gekende café uit onze gemeente.

De tentoonstelling is geopend van 10 u tot 17 u.

En vergeet uw bril niet !!

Paul Resters.

	<u>pagina</u>
- BERTHA CREVE (Hoebeke G.)	21,22
- DE GEBROEDERS NAUDTS (Hesters P.)	2, 3, 4, 5
- DE RIJKSWACHT (Hesters P.)	19, 20
- EEN NIEUWE LAAN (Hesters P.)	44, 45
- EDITOREAAL	1, 17, 33, 34
- FILM (De Maesschalck R.)	16
- FRANS VERTELT (Verlackt F.)	14, 15
- HET STATION (Hesters P.)	25,26, 27
- IN MEMORIAM (De Maesschalck R.)	55
- INHOUD DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT (De Maesschalck R)	64
- JUBILEA (De Maesschalck R.)	9
- MUZIKALE ONTSPANNINGSAVOND (Hesters P.)	12,13,23,24,42,43,53,54
- PASTOORS GEDURENDE 578 JAAR TE WACHTEBEKE (Hesters P.)	56,57
- TENTOONSTELLING (Waeytens P., Hesters P.)	10, 63
- VARIA (De Maesschalck R.)	5,17, 41
- VERDWENEN SCHOUW (Hesters P.)	11
- VOLKSHUISRAAD ANNO 1776 (Hesters P.)	35,36,37,38,39
- WAAR MEN KOMT LANGS VLAAMSE WEGEN...(Waeytens P.)	49,50,51,52
- WACHTEBEEKSE VARIA (De Maesschalck R.)	6,18,40, 58
- WACHTEBEEKSE BEELDEKENS UIT ONZE KINDERJAREN (Hesters P.)	28-32,46-48,59-62
- 60 JAAR (Hesters P.)	7,8

FOTO's van het voorblad :

- 1ste kwartaal : De kokers op de Oudeburgse Sluis
- 2de kwartaal : De Veldmolen anno 1935
- 3de kwartaal: Het Kasteeltje
- 4de kwartaal : Kapelletje in den "Dust" op de Langelede.

Buiten deze 4 voorbladen zijn nog 25 andere fots opgenomen in ons blad dit jaar

Vervolg Overlijdens :

- Verschelden Rachel, Stationsstr.11 (80 j.)
- Roelandt Irma, Overslagdijk 46 (87j.)
- De Caluwe Luc, Stationsstr.217 (21j.)
- Hesters Marie-Louise, Overslagdijk 3 (80j.)
- Bleyweert Bertha, Langelede 14 (83j.)
- De Coene Kamiel, Stationsstr. 105 (70 j.)
- Van Waes Theophiel, Dorp 10 (77j.)

In het derde kwartaal van '83 kwamen 61 mensen onze rangen op de gemeente vervoegen, 56 trokken van hier weg en 34 personen verhuisden.

Het aantal inwoners van Wachtebeke op 30-09-1983 : ~~6945~~.